

1863 Powstania Styczniowego 1938

W siedemdziesiątą piątą rocznicę

Szesnastu bohaterów-weteranów bierze udział w uroczystościach

Dnia 22 b. m. minęło 75 lat od chwili wybuchu Powstania Styczniowego, które w dziejach walk o Niepodległość Polski zapisało się płomiennymi zgłoskami.

Rok 1863 jest symbolem żarliwego patriotyzmu i jako taki pozostanie w naszej historii.

Żywi jego przedstawiciele w granatowych mundurach weteranów otoczeni są przez całe społeczeństwo miłością i czcią najgłębszą. Dzień dzisiejszy jest ich świętem szczególnym. Oni, którym przemoc wroga wytrąciła broń z ręki, doczekali się chwili radosnej, że broń tę podjęli ich następcy, wywalczyli zwycięstwo i w Wolnej Polsce weterani z 1863 r. mogą dokończyć żywota.

Aby uczcić ten wielki jubileusz, zjechali się weterani do Warszawy. Niestety, nie wszyscy mogli zdobyć się na trudy podróży. Z 52 weteranów, którzy jeszcze żyją, przybyło do stolicy tylko dwunastu. Spośród dziesięciu, zamieszkałych w Warszawie, może brać udział w uroczystościach tylko czterech, więc razem staje na patriotyczno-historyczny apel szesnastu weteranów.

Kilka godzin mieliśmy możliwość spędzić wczoraj z powstańcami w granatowych mundurach i cieszyć wzrok ich widokiem.

Znajdują się wśród nich przedstawiciele prawie wszystkich zawodów. Zaczynając od ziemian, kończąc na rzemieślnikach i włóścianach. Wszyscy porwali za broń stając do walki z odwiecznym wrogiem w październiku 1863 roku.

Nie brak również i pań. Jest ich na zjeździe trzy w tym jedna z Warszawy.

Największy może szacunek

P. Prezydent Rzplitej w otoczeniu weteranek i weteranów z Powstania Styczniowego

wzbudza sędziwy weteran Marmert Wandali, znany poeta i literat, do ostatniej chwili nie wypuszczający pióra z ręki.

Prawdziwą sensacją wzbudził przybyły z Kutna weteran Walenty Pracki. Złożywszy swe pa-

piery, świadczące o udziale w Powstaniu przez cztery lata czekał na zawiadomienie o zaliczeniu go w poczet żyjących jeszcze jego uczestników.

Dowiedziawszy się o mających się odbyć z racji obecne-

go Jubileuszu uroczystościach, przybył do stolicy nie uprzedzając o tym organizatorów.

Przysiadamy się do jego stolika, chcąc dowiedzieć się cośkolwiek o jego przeżyciach z walk w Powstaniu.

Dziarski, krzepko trzymający się starzec z chęcią czyni zaadość naszej prośbie. Przyglądając co chwila wielką, siwą brodę szeroko i dokładnie opowiadając nam o swych przygodach.

— Prawdę mówiąc, to właściwie nie wiele ich miałem. Takiego brzdąca, jakim wówczas byłem, nie chciano do szeregów partii przyjąć.

— A ile lat liczył pan sobie, gdy Powstanie wybuchło?

— Coś koło trzynastu. Całą moją funkcją było przewożenie i dostarczanie w nakazane miejsce różnych przesyłek, amunicji i listów. W bitwach udziału nie brałem. Z daleka tylko czasem słyszało się strzały, od czasu do czasu natknęto na Kozaków, którzy nawet i nie domyślali się, że taki smyk jest właściwie powstańcem.

Gdy Powstanie ostatecznie upadło zwachali jednak Ruskowie, że coś tam ze mną nie jest (Dokończenie na str. 2-e).

Stosunek Rządu do społeczeństwa

Doniosła mowa premiera Składkowskiego w komisji senackiej

W piątek 21 b. m. w komisji budżetowej Senatu zabrał głos premier Sławoj-Składkowski, aby dać odpowiedź na szereg podniesionych zarzutów. Nie mogąc ze względów technicznych podać pełnej mowy premiera, przytoczymy fragmenty, odnoszące się do sprawy Związku Nauczycielstwa Polskiego i stosunku Rządu do O. Z. N.

Oto słowa premiera:
Pani senatorka Fleszarowa była łaskawa postawić mi filozoficzne pytanie „dlaczego?”

mówiąc o stosunku Rządu do Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Byłoby nadużywaniem tej komisji gdybym to jeszcze raz miał powtórzyć. Mówiłem już o tym w Sejmie. Teraz streszczę się krótko.

Chodziło mi o to, że ludzie, którzy nie byli komunistami, a tylko tolerowali tych, którzy pi salii w duchu komunistycznym— ci ludzie stali na czele ZNP, czyli nie zawsze umieli kierować Związkiem w duchu idei naszego Państwa.

Ponieważ kwestia była bardzo poważna, więc mimo, że formalnie powinien to załatwić Komisarz Rządu, uważałem tego rodzaju załatwienie sprawy za niewspółmierne z samą organizacją i jej wartością dla Państwa, a więc że sam, własnym swym podpisem powinienem tę kwestię załatwić. Na pewno ci ludzie nie wrócą już do tej samej linii pracy.

Pani pyta się, dlaczego nikogo z nich nie zamknąłem, jeżeli wiedziałem, że popierają komunizm.

Bardzo małe dziwi takie pytanie. To pytanie stawiają mi wszyscy endecy. Czy pani przypuszcza, że gdybym był zawziętym, zaciekłym człowiekiem, to nie potrafiłbym tych kilku ludzi zamknąć?

Na pewno potrafiłbym, ale nie zrobiłem tego, by nie robić z siebie zwycięskiego wodza, gdyż uważam siebie tylko za sługę Państwa, który wypełnia swój obowiązek.

I dlatego to, że pani mówi, że zrobiłem źle, że endecy również tak mówią, to dowodzi, że poszedłem pośrodku i będzie to dobre dla Polski.

Postaram się, ażeby wybory do Związku Nauczycielstwa Polskiego odbyły się w końcu stycznia, jeżeli odbędą się bez demonstracji przeciwko stanowisku Rządu, to na pewno uznaję wszystkie uchwalone tam rzeczy, a wówczas Zw. Naucz. Polskiego wróci na drogę samorządu, bo o to mi

chodzi. Jeżeli to zrobiłem, to dlatego, by oczyścić atmosferę.

Jaki jest stosunek Rządu do społeczeństwa, zorganizowanego w różnych instytucjach i jaki jest stosunek do O. Z. N. Bardzo prosty! Powiedziałem to zresztą w Sejmie.

Marzę o tej chwili, kiedy Obóz Zjednoczenia Narodowego będzie mógł tak wzrosnąć w siłę, żeby był organizacją, mającą wpływ na politykę Państwa.

Kiedy Pan Prezydent i Marszałek Rydz-Smiłły kazali mi ciągnąć te rzadź, to przypuszczałem, że będę je ciągnął bez oparcia w społeczeństwie przez kilka miesięcy. Ciągnę dłużej i dlatego wyskakują na przykład takie wypadki, jakie miały miejsce w Małopolsce.

Dlatego moim obowiązkiem jest prowadzić Polskę w spokoju wewnętrznym i w rozwijającej się sytuacji gospodarczej, oczekując na moment, kiedy przyjdzie ta mocna organizacja.

Stawia pani zarzut luk między Rządem a społeczeństwem. Musi być luka, proszę pani, jeśli Rząd nie ma oparcia o żadne stronnictwo, musi być luka, kiedy modnym jest nsić... na ten rzad i wymyślać, a nie pomagać premierowi, który z kilku ministrami szamocze się w tej atmosferze, jaka zapanowała po śmierci Komendanta.

W społeczeństwie musi zapanować poczucie, że Rząd jest jego, dopóki tego poczucia nie będzie, to żadne, najlepsze wysiłki premiera i wszystkich ministrów nie mogą do tego położenia doprowadzić.

Niebywały sukces premiera Chautemps

Tylko jeden głos przeciw rządowi w Izbie Deputowanych

PARYŻ. Premier Chautemps wygłosił dn. 21 b.m. w Izbie Deputowanych deklarację rządową, w której oświadczył, iż rząd staje przed parlamentem po długim i ciężkim kryzysie spowodowanym przez trudności finansowe.

Naród francuski pragnie obrony Republiki i sprawiedliwości społecznej. Obu tym celom rząd poświęci swą pracę.

Szanując legalnie osiągnięte zdobycze społeczne świata pracy i nie zamierzając uszczuplać dotychczasowych reform, rząd pragnie przystosować je do wymogów życia narodowego.

W tym celu rząd wystąpi z projektem ustawy regulującej stosunki pomiędzy przedsiębiorcami a pracownikami, która za-

pewni poszanowanie praw robotnika oraz zagwarantuje słuszne prawa przedsiębiorcy.

Ustawa będzie przewidywała arbitraż rządowy w sprawie zatargów oraz będzie zapewniała pokojowy przebieg strajków, jeśli będą nieuniknione.

Poza tym rząd wniesie w najbliższym czasie projekt ustawy o emeryturach robotniczych.

Solidne finanse premier Chautemps określił jako podstawę bezpieczeństwa i niepodległości kraju. To też rząd będzie czuwał nad utrzymaniem równowagi budżetowej oraz kursu franka w ramach układu trójstronnego pomiędzy Francją, W. Brytanią a Stanami Zjednoczonymi. Poza tym rząd będzie

zwalczał wzrost drożyzny i bezrobocia oraz będzie dążył do uaktywnienia bilansu handlowego.

Premier Chautemps oświadczył, iż rząd jego będzie prowadził dotychczasową politykę za graniczną, wskazując m. innymi na Ligę Narodów, jako na jedyną z gwarancji pokoju.

Po krótkiej dyskusji, nad deklaracją rządową odbyło się głosowanie nad wnioskiem o wyrażenie wotum zaufania dla nowego gabinetu. Przyniosło ono niebywały sukces rządowi prem. Chautemps. Izba Deputowanych 501 głosami przeciw jednemu wypowiedziała się za rządem. Wynik ten jest prawdziwą sensacją, której się nikt nie spodziewał.

Chińczycy upawniają terror

przeciw s... ym r... dakom, wspó... r... acym z Japonczykami

SZANGHAJ. Członek szanghajskiego stowarzyszenia społecznego Yang Fo Hyuen został wczoraj zamordowany przez nieznanego sprawcę, który trzykrotnie strzelił doń z tyłu, trafiając w głowę.

Yang Fo Hyuen był bliskim

przyjacielem przewodniczącego tego stowarzyszenia Lo - Pen - Honga, który był ciężko ranny w dniu 13 grudnia ub. r. Najprawdopodobniej jest to kolejny akt terroru przeciwko Chińczykom, współpracującym z Japonczykami.

Cały Naród musi budować siłę Państwa

Mowa programowa gen. Skwarczyńskiego, szefa O. Z. N.

Gen. Skwarczyński, który objął szefostwo OZN po pułk. Kocu, wygłosił w dn 21 b.m. w Wilnie na uroczystym pożegnaniu, zorganizowanym przez komitet obywatelski, poniższe przemówienie:

To, że wychodzę z Wilna — miasta Komendanta i Jego pierwszej dywizji, do pracy, która ma Naród zjednoczyć i o potęgę polskiej stanowić, ma dla mnie symboliczne znaczenie.

Chcę więc, by stąd z Wilna, gdzie widzę koło siebie tylu bliskich mi ludzi — przyjaciół, poszedł na całą Polskę pierwsze moje słowa o pracy, którą mam wykonać.

Nie będzie to program działania. Chcę tylko krótko powiedzieć, jak podchodzę do zagadnień, związanych z tą pracą.

Słowa Marszałka Śmigłego-Rydza każą „Polskę podciągnąć wzwyż”, by była potęgą. Polska musi być silna, wynika to z Jej położenia geograficznego między zachodem a wschodem Europy.

S. p. brat mój Adam mówi w tej sprawie:

„Dzieje dają nam do wyboru: zmarnieć, lub być potężnym. Trwać i płynąć na „automatycznej” posuwającej się fali jest dla nas niemożliwością”.

By Państwo było silne, Naród musi być zorganizowany i jednolity”.

Jak można zorganizować Państwo, jak można myśleć o uzdrożeniu czegokolwiek w Państwie wtedy, kiedy się nie ma tej zorganizowanej, jednolitej kierowanej woli? — woła Marszałek Śmigły - Rydz. Hasłem „płcią moralną” jest obrona Polski, pojęta bardzo szeroko.

Marszałek mówi: Jestem głęboko przekonany, że w tym programie wszystko się znajdzie.

CZYTAJCIE

„WESOŁE WIADOMOŚCI”

że znajdzie się droga, która nas doprowadzi do wyzwolenia sił moralnych i twórczych w Narodzie, skupienia ich, do wytworzenia nowych wartości których nam tak bardzo potrzeba”.

Oto są główne zadania mej pracy.

Podejście moje do rozwiązania tych zadań oprze się na wnikaniu w psychikę Narodu Polskiego, podniecaniu i rozwijaniu dodatnich jego cech.

Cechą taką jest entuzjazm i heroizm, porywający jednoczący Naród do wspólnego wysiłku.

Przykładem jest listopad 1918 r. gdy cały Naród solidarnie stanął, by rozbroić okupantów. Szli wówczas razem w zwartych szeregach, robotnicy wszelkich ugrupowań politycznych od PPS — do skrajnej prawicy, szli solidarnie chłopcy z dziećmi, młodzież akademicka wszelkich odcieni i przekonania tworzyła wspólnie legie akademickie.

Wtedy to woła zjednoczonego Narodu bez żadnego przymusu i bez niczyjego sprzeciwu posławiła na czele odrodzonego Państwa Komendanta Józefa Piłsudskiego, dała mu w ręce dyktatorską władzę.

Marszałek pisze o tym: „Dumni jesteśmy z tego faktu, dumny jestem nie tylko dlatego, że

mnie ten zaszczyt spotkał, ale dumny byłem również ze swego Narodu”.

Podobny entuzjazm i heroizm widzimy w czasie kontrofensywy z nad Wierpza w r. 1920.

Przykłady takiego entuzjazmu możnaby znaleźć w historii powstań i historii przedrozbiorowej.

Podobną do powyższej cechy jest przejawiający się w zespołach i większych zbiorowościach ludzi entuzjazm organicznej pracy zawodowej, bez względu na to, jakie im przynosi osobiste dochody.

Entuzjazm taki widzę obecnie u młodych inżynierów i robotników, pracujących w rozbudowującym się przemyśle w Polsce Centralnej, — w zapale młodzieży do lotnictwa i konstruktorstwa, widziałem go nie jednokrotnie w pracy rolników i młodzieży wiejskiej, entuzjazm ten widzę też w pracy wojska.

Dążność do rozwinięcia, utrwalenia rezultatów i wyzyskania dla pracy twórczej tych zalet Narodu, będzie jedną z podstaw mojej pracy.

Drugą podstawą będzie wieczna prawda, że drogie człowiekowi i zbiorowości ludzkiej, jest dzieło własnej pracy.

Musi więc cały Naród budować siłę Państwa. Taka była dążność, do tego zmierzał wy-

siłek twórczy całej pracy państwowej Wielkiego Marszałka Piłsudskiego.

Oto są moje podejścia do pracy, które przemyślałem i zaczynam stosować. Nie pójde więc drogą prawą, lewą, ani centrową, jak to niektórzy przewidują. Pójde drogą, którą mi drogowskaz Wodza Naczelnego wskazuje, prowadzącą ku do-

bru Narodu i Państwa.

Będę pracował z całym siłą! Marszałek Piłsudski powiedział kiedyś, zdaje się w Lublinie, małemu chłopcu: „Chłopcze, gdy ci powiedzą przysłowie, że głową muru nie przebijesz, wiedz o tym że to nieprawda”.

Pamiętajmy o tym, przebijemy mur, przełamamy wszelkie zapory, postawimy dla obrony Państwa Naród zorganizowany do dyspozycji Wodza Naczelnego i wzniesiemy wówczas okrzyk, który wy, wilnianie, dziś wraz ze mną wzniesiecie:

Marszałek Śmigły - Rydz niech żyje!

DARMO NAGRODĘ OTRZYMUJE KAŻDY

W celu spopularyzowania naszego epokowego dzieła p. t. „Powszechny Lekarz Domowy” wśród najszerszych warstw Społeczeństwa przeznaczaliśmy cały szereg różnych nagród zupełnie bezpłatnie za trafne rozwiązanie niżej umieszczonego zadania. Oprócz tego każdy może otrzymać wg. naszych warunków następującą wartośćową premię:

ZUPEŁNIE DARMO

maszyny do szycia	zegarki męskie i damskie
aparaty radiowe	bielizna stołowa
rowery damskie i męskie	szuflki płótna (po 17 mtr.)
patefony walizkowe	kupony na ubrania męskie (po 3 mtr.)
aparaty fotograficzne	kupony jedwabiu na suknie (po 4 mtr.)
skrzypce i mandoliny	koldry watawe
oraz wielką ilość innych nagród	jak cenne dzieła literackie i t. p.

W z-r-w-m c-e-e z-r-w- d-c

Kreski należy zastąpić literami w ten sposób, aby otrzymać znane przysłowie ludowe.

Wykorzystaj okazję, która nadarza się raz w życiu. Nicma żadnego ryzyka — niepowodzenie wykluczone. Każdy otrzymuje nagrodę.

Odpowiedź należy przelać na zwykłej pocztówce (15 groszy). Prosimy podać czytelny i dokładny adres.

Wydawnictwo POPULARNO-NAUKOWE, Łódź, ul. 6-go Sierpnia 16/O.
Rozwiązanie szarad prosimy nadsyłać tylko pod powyższy adres.
ZADNEJ FILII NIE POSIADAMY.

Pos. Walewski przeciw m. n. Grabowskiemu

Sensacyjna dyskusja w sejmowej komisji nad budżetem Sprawiedliwości

Dyskusja nad budżetem Min. Sprawiedliwości w sejmowej komisji rozpoczęła się wczoraj od niesłychanie ostrego wystąpienia pos. Walewskiego. Do tej mowy wracali później inni posłowie. Jedni podzielali, inni natomiast przeciwstawiali się jego wywodom. Była ona niejako centralnym punktem całej dyskusji.

Pos. Walewski zaznacza, że pragnie ograniczyć się do kilku zasadniczych spraw. Zgadza się całkowicie z ministrem, że wymiar sprawiedliwości musi być równomierny, stwierdza jednak iż dokoła pewnych procesów wytworzyła się niezdrowa atmosfera.

Z kolei pos. Walewski przechodzi do sprawy nierównomierności w ści-

ganiu przestępstw przeciwpaństwowych. Podkreślając z uznaniem akcję min. Grabowskiego w zwalczaniu komunizmu, mówca nie widzi tej samej gorliwości w ściganiu przestępstw o charakterze wyrotowym, popełnianych przez nielegalne organizacje O. N. R. i jej podobne.

Przez terroryzowanie i awantury akcja ta stwarza podatniejszy grunt dla akcji komunistycznej. Mówca przytacza, że podczas tak zwanej akcji antyzydowskiej dwaj osobnicy, zatrzymani za wybijanie szyb, zostali po kilku godzinach na skutek interwencji z zewnątrz wypuszczeni.

Przechodząc do sprawy Paulewiczowej, pos. Walewski przypomina, że koło niej zrobiono specjalnie wielki huk. Miało się przekonanie, że popełniono olbrzymie nadużycia.

Po roku okazało się, że tylko jeden z sędziów został zawieszony, a dwóch notariuszy nieprawomocnym wyrokiem.

Osobną grupę stanowią procesy nie dokończone i nieznanymi sprawcy. Mówca zapytuje się co się dzieje z docho- dzeniami w sprawie zamachu bombowego na plk. Koca?

Zapytuje dalej pos. Walewski co się stało ze sprawą napadu na red. Wasiutyńskiego, na Rutkowskiego, Piaseckiego, wreszcie z napadem na redakcję „A. B. C.”?

W ostatnim wypadku nie można mówić o nieznanym sprawcy, gdyż winowajca sam się ujawnił.

W końcu pos. Walewski porusza osobistą sprawę min. Grabowskiego, a mianowicie proces w związku z listem otwartym adwokata Szumańskiego.

Pos. Walewski utrzymuje, że adw. Szumański postawił min. Grabowskiemu szereg zarzutów. Rozprawa odbyła się w obu instancjach przy drzwiach zamkniętych. Powodem tego niezwykłego zarządzenia miało być bezpieczeństwo Państwa.

Nie wchodząc w ścisłość postawionych zarzutów, pos. Walewski twierdzi, że ani jeden z nich nie miał nic wspólnego z bezpieczeństwem Państwa, i dlatego nie jest w stanie zrozumieć wykluczenia jawności obrad.

Drzwi zamknięte potrzebne może były, utrzymuje pos. Walewski, dla bezpieczeństwa dobrego imienia min. Grabowskiego, ale zupełnie obojętne były dla bezpieczeństwa Państwa.

Nie należy mścić dwóch pojęć: bezpieczeństwa Państwa i bezpieczeństwa stanowiska ministra.

Kończąc pos. Walewski oświadcza że będzie głosował za budżetem, albowiem udziela się go urzędowi Państwa.

Pos. Prystorowa apeluje, by nie za-

mykano osób niewinnych w celu pogrzebania ich w opinii społeczeństwa oraz prosi ministra o wydanie zarządzeń, które by uniemożliwiły obchodzenie się ze świadkami, jak z przestępcami.

Szereg posłów podnosi sprawy poszczególnych okręgów, wskazuje na liczne niedomagania. Posłowie Śląski, Krzeczumowicz, Szczepański i Hutten Czapski polemizują z wywodami pos. Walewskiego, nie zgadzając się z tym, by do nierodowców całkowicie te same metody, jak do komunistów.

Inni posłowie wskazują, że nie wszyscy przestępcy są równomiernie ścigani.

Po zakończeniu dyskusji zabrał głos m. n. Grabowski, odpowiadając na postawione w toku rozprawy zarzuty.

Odpowiedź ministra Grabowskiego

Na wstępie min. Grabowski stwierdza, że nie podziela opinii niektórych posłów jakoby pos. Walewski nie miał prawa do tak ostrej krytyki jego działalności. Ta prawo całkowicie pos. Walewski przysługuje.

Przechodząc do poszczególnych zarzutów stwierdza, że komunizm ściga się i karze z innego artykułu, a z innego przynależność do O. N. R. Jedną jest zasadnicza różnica między komuną a O. N. R. Komunisci zmierzają drogą spisku do obalenia ustroju, natomiast nie jest ministrowi wiadome, by do tego zmierzał O. N. R. Można więc tylko karać za udział w tajnej organizacji.

Odnosząc się do zarzutów „A. B. C.”, to sprawców jeszcze nie wykryto. Zatrzymani po napadzie zostali zwolnieni, gdyż nie poznano w nich faktycznych sprawców. Jeśli chodzi o zamach na pochód P. P. S. i „Bundu” to sprawy siedzą w więzieniu i staną niebawem przed sądem.

O zamach na red. Wasiutyńskiego oskarżeni są dwaj sprawcy, którzy siedzą w więzieniu. Sprawa zamachu na plk. Koca jest w pełnym biegu i winni są aresztowani. Może już niebawem minister będzie mógł wyjawiać pewne szczegóły.

W sprawie procesu adwokata Szumańskiego min. Grabowski oświadcza, że nie jest to jego sprawa. List nie zawierał zarzutów etycznie - moralnych, lecz aluzji prywatne. W całości go dził w ministra, dyrektor departamentu i w całości sądownictwa.

Min. Grabowski po otrzymaniu tego listu oddał go właściwym czynnikom i nie ma nic wspólnego z dotychczas bieżącą sprawą. Trafność obrad zarządcy niezaprzeczona, mając ku temu dostateczną powód

W 75 rocznicę Powstania

Ostatni weterani opowiadają o swym udziale w walkach z Moskalami w 1863 roku

(Początek na str. 1-ej)

w porządku. Chcieli mieć brat do wojska, ale też się im to nie udało. Stawili mnie przed komisją. Przez cały czas udawałem głuchego. Jak pień byłem i ani słowa. No, i udało mi się od rot sołdackich wymigać.

— To teraz pan mieszka w Kutnie?

— A tak. Nie mogę powiedzieć, żeby za dobrze mi się po wodziło. Kiedyś tam miało się parę krów, sprzedawało mleko i tak leciało. Teraz stary już jestem, żona stara i sił brak do pracy. Gdyby nie opieka, jaką otacza mnie i żonę kutnowski pułk piechoty, z nędzy chyba musiałoby się umrzeć.

— Pewnie chciałby pan dostać się do Schroniska Weteranów w Warszawie na Pradze?

— Z duszy, z serca chciałbym do Warszawy przyjechać. Może teraz, gdy się już o mnie dowiedzieli, da się to jakoś zrobić. Stary już człowiek i na te własne nie starość chciałoby się mieć spokojny kąć i opatrzenie. Bóg by to dał!

Sądzić należy, że gorące życzenia Prackiego zostały nareszcie urzeczywistnione.

Drugi pasz rozmówca, to 91-letni weteran Stanisław Domański z Zaklikowa. Przybył on na

zjazd z synem, liczącym 69 lat. Gdy Powstanie wybuchło pracował w miasteczku, jako felczer, i w tym charakterze wstąpił do partii walczącej w lasach Biłgorajskich.

— Bitwy ciągle były i rannych miałem przez cały czas bardzo dużo. Pamiętam, jak rozbili pod Fajslawicami cztery partie. Przez trzy doby nie odchodziłem od rannych, którym trzeba było nakładać opatrunki. 300 ciężkich rannych — to nie żarty, gdy w dodatku brak było dostatecznej liczby lekarzy.

Pamiętam jak dziś, gdy musiałem w gorzelni majątku Garżienice lokować 25 rannych. Cały szpital tam wówczas założyłem.

Bywały chwile, że widmo nie woli tuż, tuż nad człowiekiem wisiało. Po bitwie pod Suchą i Rudnikiem dobrze trzeba było kryć się i uciekać.

— Jak się panu Warszawa podoba?

— Dużo się tu zmieniło. Nie tak dawniej bywało. Pamiętam, jak ludzie na kolej ze zdumieniem patrzyli. Młodzież też inna była. Nie znaczy to, żeby miał broń Bożą, krytykował. Tylko mówię, co widzę. Przecież nie ma w tym dziwnego. Inne czasy — inni ludzie.

— Jak pan spędza czas w domu? Pewnie radia często pan słucha?

— E, skądże by znowu. Chciałoby się czasem posłuchać, co tam na świecie się dzieje, ale nie mogę. Słuch już mam nie bardzo i trzeba do mnie głośno mówić.

Rzeczywiście w trakcie rozmowy pan Domański często na chyła się ku nam, i nie raz trzeba mu jedno i to samo po dwa razy powtarzać.

Otoczeni dziennikarzami weterani, pokrzepiając się kawą i herbatą wracają wspomnieniami w dawne czasy powstańcze. Zapomniane w wielu wypadkach, przygody i fragmenty walk z wrogiem jak żywe wstają teraz przed ich oczyma.

Przy wyjściu dowiadujemy się jeszcze, iż jeden z przybyłych weteranów, Wierzbicki, gi nie co chwila swym opiekunom. Jak się okazuje spóźnia się on na uroczystości, albo w ogóle nie przychodzi.

Nie był dawno w Warszawie i chodzi teraz po ulicach, z zachwytem patrząc na te mury, które jeszcze nie tak dawno rosyjskimi napisami były pokryte. Dzisiaj odierając łzę rozczulenia nie może się nacieszyć, że Ojczyzna jego naprawdę wolna już jest i potężna.

Na politycznym widnokręgu tygodnia

Chiński mur Sowietów

Kryzys rządowy we Francji zakończył się utworzeniem gabinetu przez premiera Chautempsa. Nowy rząd składa się, jak już wiadomo, z samych radykałów. Prasa przyjęła b. życzliwie nowy gabinet. W piątek w Izbie Deputowanych rząd uzyskał nienolowaną w dziejach politycznych Francji większość 501 głosów przeciwko jednemu! **TAJEMNICA NIEWYZYCHANEGO ZWYCISTWA.**

Taki wynik głosowania, nie jest tylko zaświadczeniem o sile nowego rządu. Składa się na to cały szereg innych spraw politycznych. Przede wszystkim trzeba przypomnieć, że dymisja poprzedniego rządu Chautempsa nastąpiła z powodu komunistów.

Nowy gabinet Chautempsa, bez udziału nawet socjalistów, odcisnął nielotki uważać jako pierwszy znak kruszenia się Frontu Ludowego i przesunięcia się radykałów na prawo.

Socjaliści postanowili nowy rząd poprzeć. Komuniści pozostali przy przykrocie, nie chcą dopuścić do tego, by znaleźli się poza większością rządową. Tymczasem centrum i prawica również głosowały za nowym rządem, pragnąc w ten sposób zachęcić premiera Chautempsa do oparcia się o nową większość.

Nie należy jednak przypuszczać, że ta nadszpedziwana większość oznacza wyjątkową siłę tego rządu. Wskazuje ona wprawdzie wyraźnie, że w chwilach dla państwa ważnych demokracja potrafi być jednolita, nie mniej jednak uważa się obecny rząd, za przejściowy. Między stronami powstały pewne różnice zdań, których wyrównanie wymaga pewnego okresu czasu. Nie należy żadną miarą przypuszczać, że Front Ludowy przestał istnieć i że od tej chwili kurs rządowy przechylili się na prawo. Nie jest bowiem wykluczone, że po tej kombinacji może powrócić do steru rządów socjalista Blum.

SPADEK WPŁYWÓW SOWIECKICH.

Polityka zagraniczna Francji pozostaje nadal w rękach ministra Dalbosa czyli nie ulegnie zmianom. Co najwyżej pewne sympatie prosowieckie zmniejszą się, ale jest to objaw powszechny.

Widocznym jest stały spadek wpływów sowieckich w wielkiej polityce. Wynika to przede wszystkim z trudności wewnętrznych. Sowiety przeżywają głęboki wstrząs, który oczywiście nie może zostać bez wpływu na jej rolę w świecie. Zupełnie wyraźnie widać, że Rosja Sowiecka zmierza do odcieszenia się z wężym pierścieniem przed zagranicą.

Po masowych wydaleniach obywateli przysła teraz kolej na dyplomatów i dziennikarzy. Sowiety zawiadomiły niemal wszystkie państwa, by złożyły w różnych okręgach swoje konsulatory. Nie życzą sobie one obecnych obserwatorów. Liczba dziennikarzy zagranicznych została ściśle ustalona według pewnego klucza. Przy czym zarówno na placówkach dyplomatycznych jak i dziennikarstwie nie wolno

sprowadzić pism z innych okręgów. Sowiety więc wycofują się na odcinku dyplomatycznym ze współżycia z otaczającym je światem.

DZIAŁALNOŚĆ KOMINTERNU

Ze spadkiem wpływów dyplomatycznych rośnie działalność drugiego instrumentu Rosji sowieckiej, a mianowicie Kominternu.

Ukonstytuowanie najwyższych władz sowieckich nie wniosło żadnych niespodzianek. Wszechwładny Stałin dalej nie wszedł w skład rządu pozostając w cieniu jak dotychczas.

Wiele miejsca prasa zagranic

zna poświęciła wizycie ministra Becka w Berlinie. Komentarze jednak nie miały nic wspólnego z rzeczywistością. Jak już bowiem zaznaczyliśmy ministrowie niemieccy nie przybywają do Genewy, gdzie jest okazja do wymiany zdań, a kontakt z nimi jest potrzebny. I dlatego minister Beck w drodze do Genewy zatrzymał się w Berlinie.

Wizyta jednak nie miała charakteru oficjalnego i żadnych układów ani też umów nie zawierano. Było dość tematów do rozmów o bieżących, a oba państwa interesujących sprawach.

Nasza wielka ankieta z licznymi nagrodami

Co bym zrobił, gdybym został ministrem, posłem, bankierem, lub prezydentem miasta?

Zanim oddamy głos Czytelnikom, którzy spełnili już swój obywatelski obowiązek i wzięli udział w ankiecie, przypomniemy komu należy, że odpowiedzi ankietowe trzeba nadsyłać do Redakcji z dopiskiem na kopercie: ANKIETA.

Żądane jest pisanie atramentem po jednej stronie papieru i możliwie jak najbardziej czytelnie, zwięźle i krótkimi zdaniami, aby myśli nie trzeba było szukać w potopie słów.

Wypowiedzenia krótsze są bardziej celowe, gdyż zawierają myśli najważniejsze i przysposobienie ich do druku nie naręcza trudności.

Obok imienia i nazwiska należy podać dokładny adres,

wiek i zawód. Można sobie zastrzec, że szczegóły te pozostaną tylko do wiadomości Redakcji.

Wśród uczestników ankiety rozdzielonych będzie kilkadziesiąt nagród. Sami Czytelnicy zdecydują komu należy przyznać nagrody. W tym celu przy każdej odpowiedzi drukujemy numerki, na które w stosownej chwili odbędzie się głosowanie.

Radzimy możliwie najrychlej nadsyłać odpowiedzi, gdyż będziemy zmuszeni ogłosić wkrótce termin zamknięcia ankiety.

A teraz otwieramy dyskusję ankietową. Głos ma p. Marian Palidwór, urzędnik z Torunia (ul. Panny Marii 1/3):

Złagodzić skutki kryzysu

przez stopniowe zatrudnianie bezrobotnych

71 Wychodząc z założenia, iż klęska bezrobocia jest jedną z największych bolączek naszego życia gospodarczego, starałbym się przede wszystkim złagodzić skutki długotrwałego kryzysu gospodarczego przez stopniowe zatrudnianie coraz to liczniejszych rzesz bezrobotnych.

W tym celu, drogą całkowitych zmian niektórych ustaw i rozporządzeń wytworzyłbym taki stan rzeczy, że najdrobniejszy nawet przedsiębiorca starałby się zatrudnić w swym przedsiębiorstwie jak największą liczbę pracowników.

Efekt taki uzyskałbym przez wprowadzenie w życie nowej ustawy skarbowej, opartej na całkowitej odmienniej zasadzie, aniżeli dotychczasowa.

Ustawa ta nakładłaby na przedsiębiorcę obowiązek zatrudnienia pewnej z góry określonej liczby pracowników, a równocześnie gwałtownie dążyłoby do odciążenia podatkiem, tym przedsiębiorstwem, które by zatrudniały większą ilość pracowników.

Za podstawę do ustalenia liczby pracowników, jaką powinny zatrudniać poszczególne przedsiębiorstwa — przyjąłbym przeciętny obrót, jaki dane

przedsiębiorstwo wykazało w okresie ostatnich 5 lat.

O wysokości ulg podatkowych decydowałoby lin pracowników zatrudnionych przedsiębiorstwo ponad wymagane ustawą minimum.

W ten sposób pomyślana ustawa dałaby niewątpliwie ten efekt, że przedsiębiorca, zainteresowany w uzyskaniu jak najwyższych ulg podatkowych dążyłoby do zatrudnienia możliwie jak największej ilości pracowników.

Zakłady przemysłowe, kopalnie, hutnictwo, pracujące na kilka zmian, dążyłoby do zatrudnienia większej ilości pracowników (bez równoczesnego zwiększenia kosztów produkcji) — przystąpiłoby do redukcji godzin pracy.

A więc przedsiębiorstwa, pracujące dotychczas np. na 3 zmiany po 8 godzin pracowałyby na 4 zmiany po 6 godzin.

Wskutek takiego stanu rzeczy zarobek pracownika, który dotychczas był zatrudniony przez 8 godzin dziennie zmniejszyłby się. Ale kwestia ta jest drugorzędna, jeżeli w grę wchodzi rozwiązanie takiej sprawy, o znaczeniu ogólnopolskim, jaką jest sprawa bezrobocia.

De wizja moja byłoby: „Praca dla wszystkich bez wyjątku, chociażby nawet początkowo za niższym wynagrodzeniem”.

W ten sposób Państwo, udzielając ulg podatkowych, przyczyniłoby się, jeżeli nie do całkowitej likwidacji sprawy bezrobocia, to w każdym razie waleń złagodziłoby skutki tej klęski.

Straty, poniesione przez Skarb Państwa z tytułu przyznanych ulg podatkowych, pokryte by zostały z sum, które rok rocznie wydawać musiałoby Państwo na różnego rodzaju zasiłki, zapomogi.

Wpłynęłoby również do Skarbu państwa kwota z tytułu podatku od wynagrodzeń, dochodu itd. od nowo zatrudnionych obecnie pracowników.

Jak wynika z powyższego, dążyłbym, będąc posłem, przede wszystkim do zniesienia niektórych przeszkód obecnych wstaw i rozporządzeń, a równocześnie starałbym się, by uchwalone zostały nowe ustawy, przewidujące do druku zmiany warunków życia.

WYJĄTKOWE SZCZĘSCIE

dwie wielkie wygrane klasy IV-ej

Zł. 100.000 na Nr. 149043

„ 50.000 na Nr. 136518

PADŁY U

TARGOWNIKA

WARSZAWA — WIERZBOWA 7

Starabym się również zmienić uchwaloną ostatnio ustawę uposażenia, która potraktowała niższych i średnich pracowników państwowych bardzo po macoszemu.

Rzeczność plac (3.000.— zł. i 100.— zł.) jest stanowczo krzywdząca niższych pracowników państwowych.

Zająć się Polakami za granicą!

P. Kazimierz Ch. z Warszawy (Bródno), choć nie wierzy, aby mógł zostać ministrem, to jednakże tak sobie wyobraża swój ewentualny program działania:

Obowiązkiem moim na stanowisku ministra byłoby:

72 1) zająć się Polakami za granicą, bo przecież na prawdę jest przykro patrzeć jak nasi rodacy niemczą się, czy ruszczą. Budowałbym dużo szkół, uczyłbym ich polskiego i prawdziwej miłości Ojczyzny.

2) W kraju zająłbym się specjalnie żołnierzem, bo przecież na jego młodych barkach spoczywa bezpieczeństwo Rzplitej.

3) Zająłbym się specjalnie rodzinami, które wychowują przyszłych żołnierzy, a nie czynią tego dobrze i zamiast wychowywać synów w miłości dla Ojczyzny, z braku odpowiednich środków, rzucają dziecko na pastwę

wrogów społeczeństwa. Jasne jest przecież, że gdyby każdy miał pracę, nie byłoby partyj. Byłaby jedna partia, a na czele jej stałaby miłość. Polska byłaby potężna i żaden z sąsiadów nie ważyłby się z nią wejść w zatarę.

4) Pousuwałbym wszystkich obywateli z odpowiedzialnych stanowisk, bo każdy cudzoziemiec kieruje się tylko chęcią dobrego zarobku, kosztem Polaka, a nie szczerym obowiązkiem.

5) Wywarłbym specjalny nacisk na pracodawców, którzy w terminie nie wypłacają ciężko zapracowanych groszy robotnikom, aby skończyć z tą nieczną praktyką.

Dość, dużo jeszcze miałbym do napisania, ale przecież minister nie jest wszystkim wiedzającym, ani wszystkim mądrym. Ma i powinien mieć głowę mądrą, ale przecież jest tylko człowiekiem.

Jutro dalszy ciąg odpowiedzi ankietowych.

RADIO

NIEDZIELA, 23 STYCZNIA.

8.00 Sygnał czasu. 8.05 Dziennik poranny. 8.15 Audycja dla wsi. 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła parafialnego w Jastrzębiu Górnym. 11.57 Sygnał czasu 12.03 Poranek symfoniczny (z Łodzi). 13.00 Przegląd kulturalny. 13.10 „Prawo krwi” — fragment z noweli. 13.30 Muzyka obiadowa. 14.45 Audycja dla wsi. 15.45 Wszystkiego po trochu — audycja dla dzieci. 16.05 Tr. ze Złotu Śnieżaczego na Śląsku Opolskim. 16.45 „Anielecia i życie” — powieść mówiona. 17.00 Polska Kapela Ludowa. 17.50 Chwila Biura Studiów. 18.00 Komedia Aleksandra Fredry. 19.35 Muzyka taneczna. (płyty). 20.35 Program na jutro. 20.40 Przegląd polityczny. 20.50 Dziennik wieczorny. 21.00 Wiadomości sportowe. 21.15 „Ta — joj” — wesela audycja. 22.00 Opowieść o Beethovenie 22.50 Hold młodzieży i wojska Weteranom 1863 roku.

WARSZAWA II (Mokotów).

14.45 Muzyka romantyczna 16.00 Felieton aktualny. 16.10 Kwartał. 16.53 Program na jutro. 22.00 Muzyka taneczna (płyty).

PROSZKI
Kogutek
ZASTOSOWANIE:
GRYPA, PRZEZIĘBIENIE, BÓLE GŁOWY, ZĘBOWIT.
ZADAJĄC ORYGINALNE PROSZKI W. FABRYC. „KOGUTKIEM”
PAMIĘTAJ: JAKIE PROSZKI WAM DAJA
BYĆ SA JAK NAJLEPIEJ
ORYGINALNE PROSZKI „MIGRANO-NERVOSIN” Z KOGUTKIEM
SA TYLKO JEDNE
PROSZKI „MIGRANO-NERVOSIN” SA TŁY — W WARSZAWIE

DARMO każdy otrzymuje nagrodę

W celu sponularzowania naszego epokowego dzieła p. t. „Nowoczesny Lekarz Domowy” wśród najszerzych warstw Społeczeństwa przeznaczylimy cały szereg różnych nagród zupełnie bezpłatnie za trafne rozwiązanie niżej umieszczonego zadania. Oprócz tego każdy może otrzymać pę. naszych warunków następujące wartościowe premie

ZUPEŁNIE DARMO

maszyny do szycia, aparaty radiowe, rowery damskie i męskie, patelony walizkowe, aparaty fotograficzne, skrzypce i mandoliny, zegarki męskie i damskie, bielizna stołowa, sztuki płótna (po 17 mtr.), kupony na ubrania męskie (po 3 mtr.), kupony jedwabiu na suknie (po 4 mtr.), koldry watowe oraz wielką ilość innych nagród jak cenne dzieła literackie i t. p.

Z - r - w - e - t - b - g - c - w - n - r - d -

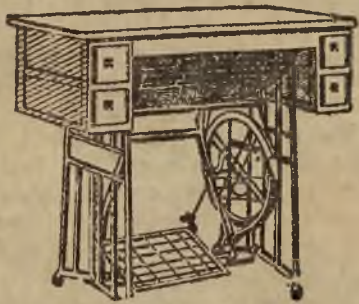
Kreski należy zastąpić literami w ten sposób, aby otrzymać znane przysłowia ludowe

Wykorzystaj okazję, która naderza się raz w życiu. Niema żadnego ryzyka — niepowodzenie wykluczone. Każdy otrzymuje nagrodę.

Odpowiedź należy przesyłać na zwykłej pocztówce (15 groszy). Prosimy podać czytelny i dokładny adres. Każdy otrzymuje odpowiedź, bez zobowiązania. Adresować:

POWSZECHNE WYDAWNICTWO POPULARNO-NAUKOWE, ŁÓDŹ, UL. AL. KOŚCIUSZKI 26/0.

Rozwiązanie szerzej prosimy przesyłać tylko pod powyższy adres, by cenne nagrody nie ominęły naszych P. T. Klientów.

NIE KUPUJ

maszyny zamiast zobaczyć naszego katalogu, albowiem sprzedajemy już po 150 złotych doskonałe maszyny do szycia, haftu, endlowania, merzkowania z długoletnią gwarancją gotówką — ratami.

Polski Dom Handlowy KRYSZEF, Kraków, Zwirzywiecka 6. Wydz. 14. ZADAĆ CENNIKI DARMO!

POMADKI DO UST SZACHA

to gwarancja niebnych ust. w naturalnych oddechniach.

J. SZACH WARSZAWA

TADEUSZ RYS

DZIEŃ ZAPŁATY

WSTRZĄSAJĄCA POWIEŚĆ O BOHATERSTWIE,
MIŁOŚCI I POŚWIĘCENIU

Iwanow zawezwał szefa wydziału śledczego Mordowa i kazał ruzyc na czele oddziału, składającego się z trzydziestu ludzi do gospody pani Skomorowskiej, by sprowadzić do Warszawy wszystkich zatrzymanych tam ludzi.

W gospodzie pani Skomorowskiej bawiła Jadzia, która dowiedziała się z opowiadań właściciela pensjonatu o tym, że jest ona matką straconego bojowca. Wieczorem przybył Sawicki.

Wszedł do pokoju Jadzi, jak zwykle, uśmiechnięty.

— Tak późno pan przybył? — spoglądała na niego Jadzia zdziwiona. — Ma pan zamiar jeszcze dzisiaj wracać?

— To zależy od pani — odrzekł z uśmiechem na wargach, — jeśli pani mnie stąd nie wypędzi, to pozostanę na noc...

Nie pytając o zezwolenie, zdjął palto, kapelusz, i usiadł przy stole...

Spokój w tym pokoju, biel ścian i mebli, światło lampy, wszystko napełniało atmosferę jakimś przedziwnym czarem i spokojem, ciepłem, które spływało do wszystkich członków jego ciała. Tak, jak gdyby napił się jakiegoś upajającego trunku!

Jadzia przerwała pierwsza milczenie:

— Sądziłam wczoraj, że pan przyjedzie, a dzisiaj byłam o pana niespokojna. Byłam przekonana, że policja pana aresztowała, że odwiedzili pana goście...

— Właśnie, odwiedzili mnie — odrzekł Sawicki z uśmiechem.

— Co? — zdumiona zawołała Jadzia. — U pana w domu była rewizja?

— Rewizja? Istny pogrom, zniszczyli całe mieszkanie, meble, tapety zdierali ze ścian — zawołał Sawicki wzburzonym głosem. — Nigdy nie przypuszczałem, że te carskie bestie są takie... Pani opowiadała mi co prawda o nich, ale nie dałem temu wiary, pókim się sam na własnej skórze nie przekonałem... To znaczy po tym, jak zwolniono mnie z aresztu...

— Jakto? Więc pan siedział?

— A jakże! Przeszedłem już krzyżowy ogień, sam pan nacelnik ochrony, pułkownik Iwanow badał mnie...

— A tak szybko pana zwolnili?

— To dlatego, że wszcząłem taką awanturę, że zrozumieli, iż nie trafili na frajera. Jestem dla nich twardy orzech do zgryzienia...

Twarz Jadzi pokryła się chmurą: sprawa nie wydawała się być tak prosta, jak to usiłował przedstawić Sawicki.

Nie przypuszczała, by pułkownik Iwanow przestraszył się miny fabrykanta Sawickiego: to, że wypuszczono tak prędko Sawickiego, nasuwa jej wiele

podejrzeń.

— Czemu pani taka smutna? Czy jest pani zmartwiona, że mnie tak szybko Iwanow wypuścił?

— Trzymają się pana jeszcze żarli, mój panie, a sytuacja jest bardzo poważna. O co pan Iwanow wypytywał?

— Co za dziwne pytanie! Pytał mnie o panią, chciał dowiedzieć się, gdzie pani obecnie przebywa... Proponował mi, żebym mu wyznał, gdzie jest obecnie pani Jadwiga Izdebska...

— Ach, tak! Więc wymienił moje nazwisko? A więc wiedzą, że to o mnie chodził!

— Być może, iż szli na pewniaka. Badali mnie na wszystkich stronach, chcieli przekonać się, jak długo pani była u mnie, na wszystko odpowiedziałem im jedno: nie wiem i bas'a. Pytał czy bawiła u mnie jakaś pani, odrzekłem, że owszem, bawiła u mnie krewna moja z Ameryki, ale nie nazywa się ta krewna Izdebska, tylko inaczej, nazywa się Krakowska. Przybyła do mnie z Ameryki i pojechała sobie z powrotem...

— A czemu pana od razu zwolnił?

— Jedno z dwojga: albo uwierzył, że mówię prawdę, jestem przecież fabrykantem, zamożnym człowiekiem, po cóż miałbym się mieszać do polityki. Albo też pułkownik Iwanow doszedł do wniosku, że i tak mu nic nie powiem i dlatego wolał mnie od razu zwolnić...

Jadzia zerwała się nagle z miejsca, ujęła rękę Sawickiego i zapytała:

— Panie Sawicki, czy rozglądał się pan za sobą, idąc tu do mnie?

— Czemu się pani o to pyta? — odrzekł zdziwiony.

— A czy rozumie pan, dlaczego zwolnili go tak szybko? — mówiła dalej drżącym głosem.

— Czemu to?

— Iwanow zwolnił pana po to, by móc za panem śledzić, by dowiedzieć się, gdzie ja jestem. Czy pan zwrócił uwagę, kto za panem wysiadł na stacji w Celestynowie?

Spórzał na nią zmieszany wzrokiem.

— Nie... — wyjąkał. — Nie wyobrażałem sobie, że mogą za mną śledzić... A czy pani jest pewna, że zwolnili mnie właśnie po to, by za mną śledzić?

— Tak, jestem przekonana. A więc nie zwrócił pan uwagi na to, kto za panem wysiadł z pociągu?

Opowiedział jej o nieznanym młodzieńcu, który wsiadł w Warszawie do jego przedziału, wysiadł tutaj i pytał o jakiś pensjonat. Opowiedział również, że wskazał mu gospodę pani Skomorowskiej.

Jadzia drżała ze wzburzenia.

— Panie Stanisławie, szkoda teraz każdej chwili, muszę się stąd wynieść, ale to w tej chwili, nie

zwlekając...

— Ale czemu pani przypuszcza, że ten młodzieńiec był wywiadowcą? Może to był naprawdę młody człowiek, który wyjechał na wieś, by tu wypocząć?

— Mój panie, nie mam czasu, by takie rzeczy tłumaczyć... Dzięwię się panu, że jest pan tak mało domyślny... Muszę się na tychmiast stąd wynieść!

Spoglądał na nią zmieszany, niepokojnym wzrokiem. Nie wiedział, co ma teraz uczynić. Może ona ma naprawdę rację? Być może ten młodzieńiec specjalnie pytał go o jakiś tam pensjonat?

Nigdy nie miał do czynienia z takimi sprawami, nie zna się na tym.

— Ale co powiemy właścicielce tej gospody? — niepokoił się Sawicki. — Nagle opuszczamy wieczorem gospodę...

— Niech się pan nie martwi teraz o właścicielkę tej gospody. Szkoda każdej chwili...

Nie namyślając się dłużej, rzuciła Jadzia na siebie palto, kapelusz, zapakowała szybko swe rzeczy do walizki i stała gotowa we drzwiach.

— Wychodzę pierwsza, a pan niech zapłaci rachunek i niech pan wyjdzie na tychmiast za mną...

Sawicki był mocno zakłopotany. Miał zamiar znowu przeciwstawić się Jadzi, ale wyraz jej twarzy dał mu do zrozumienia, że nie przetrzyma jej wcale.

Wyszedł w ślad za nią, niosąc w ręku jej walizkę. W korytarzu spotkała ich pani Skomorowska, która zapytała ze zdziwieniem:

— Co się stało? Czemu się pani już stąd wynosi?

— Bardzo mi przykro, ale otrzymałam teraz wiadomość o chorobie ojca, muszę wracać do Warszawy...

— Bardzo żałuję, bardzo szkoda — ubolewała pani Skomorowska. — Tu jest tak smutno, nie ma z kim słowa wymienić...

Sawicki zapłacił rachunek i wyszedł szybko w ślad za Jadzią.

— Dokąd teraz pójdziemy? — zapytał szeptem.

— Przede wszystkim powinniśmy oddalić się stąd, a po tym pomyślimy... — odparła również szeptem Jadzia.

— A może wywiadowcy są tu w pobliżu?

— Nie jest to rzeczą wykluczoną!

— Czy mam zapalić latarkę elektryczną?

— Nie... Jeśli wywiadowcy są w pobliżu, może tościągnąć ich uwagę... Nie wątpię ani na chwilę, że w ślad za panem przybyli tu wywiadowcy Iwanowa...

— Ale dokąd mamy pójść? — pytał mocno zdenerwowany Sawicki. — Przecież chyba nie w kierunku dworca...

— Oczywiście, że nie — odparła Jadzia. — Powinniśmy oddalić się od dworca i od gospody...

Szli szybko przed siebie. Biel śniegu bardziej uwydatniała ich postacie. Wokoło panowała grobowa cisza.

Dłuższy czas nie wymówili ani słowa. Śnieg był miękki i gęsty: brnęli w nim po kostki.

Jadzia przypomniała sobie nagle, że pozostała po nich ślad w śniegu. Po obławie w gospodzie, mogą ich odnaleźć, idąc śladem śniegu.

— Cóż uczynić, by zatrzeć za sobą ślady?

Dalszy ciąg jutro.

Nowela

O siódmej rano

Pewnego popołudnia majowe go Tully Blair siedział na ławce w Madison Square i czekał na swą małżonkę Nr. 3. Nie była wprawdzie jeszcze jego żoną, ale już wkrótce miała nosić jego nazwisko. Wszystko już było omówione z księdzem małego kościołka, albowiem Elżbieta chciała koniecznie wziąć ślub religijny. Kobieta ta w ogóle miała kaprysy. Pierwszym jej kaprysem był szkocki terrier Sanby, który chodził za nią krok w krok. A następnie komicznym był pomysł udania się w podróż poślubną do Buffalo, Elżbieta kupiła auto, on miał nim kierować i jedną noc mieli spędzić w szczerym polu.

Nagle jego twarz rozpromieniła się. Jakim był głupcem! Podróż ta będzie przecież doskonałą okazją do pozbycia się Elżbiety. Pędzić sam kierował autem. Wzdłuż Hudsonu ciągnie się szereg niebezpiecznych dróg, które stromo opadają w stronę rzeki. Drobnostką będzie zatrzymanie auta w jakimś niebezpiecznym punkcie, pod pozorem że coś się zepsuło. Nie zatrzyma motoru i wysiądzie. Uwagę Elżbiety zwróci na jakiś szeregół i zepchnie auto w przepaść.

Powinnował sobie swego pla-

nu i z uśmiechem pomyślał o początkach swej przestępczej działalności i o niewinnym zdaniu, które pchnęło go na tę drogę. Winnie Hall była jego pierwszą żoną i ona jedna nosiła jego prawdziwe nazwisko. Winnie nie przybyła do tego miasteczka na wakacje. Zakochał się w niej i pojął ją za żonę. Dopiero po ślubie dowiedział się że miała chore płuca.

Pewnego dnia przybywszy do domu, został Winnie w łóżku. Miała silną gorączkę. Zalewając się łzami, oświadczyła, że zdaje sobie sprawę, iż jest dla niego ciężarem. Pocięła go jednak, że to nie długo potrwa, ponieważ wkrótce umrze, a wówczas on otrzyma 5.000 dolarów.

— Przed dmowa laty — dodawa — ubezpieczyłam się na życie na tę sumę. A ty jesteś moim jedynym spadkobiercą.

Tully nie miał pojęcia o tym ubezpieczeniu się żony. Postanowił więc obecnie przyspieszyć jej śmierć. W domu znajdował się flakonik z arsenikiem, którego używano przeciw myszom. Tully zaopatrzył się w truciznę i po miesiącu żona wzięła ducha. Tully mając 5.000 dolarów w kieszeni, opuścił miasteczko.

Mary Farrol, jego druga ofiara, była wdową po kolejarzu, który stracił życie podczas katastrofy. Tully poznał ją w kilka dni po tym jak towarzystwo ubezpieczeniowe wypłaciło jej 8.000, a towarzystwo kolejo we 1.000 dolarów. Po miesiącu była ona żoną Tullyego.

Tully zamieszkał z nią w willi w Spring Park nad brzegiem jeziora. Mary ubóstwiała wodę, ale nie umiała pływać. Dlatego Tully kupił łódź. Pewnego dnia, gdy nadciągała burza Tully udał się z żoną na przejażdżkę po jeziorze i utopił ją.

Po tym „wypadku” Tully udał się w podróż morską. Na statku poznał Elżbietę Taylor, która odziedziczyła po ojcu skromne mienie.

— Nie mam nikogo poza mam i psem Sanby — oświadczyła smutno. — Jest moim budzikiem i moim obrońcą. Każdego rana o siódmej podchodzi do moich drzwi i skrobie łapami, żeby mi nie otworzyć.

Elżbieta zgodziła się, aby ich ślub odbył się w maju i obecnie czekał na nią.

Po ślubie zaleadowali walizy na małe auto. Tully usiadł przy kierownicy, Elżbieta obok niego a z tyłu zajął miejsce pies. Opuściwszy miasto postanowili zboczyć z głównej szosy i jechać lewym brzołem w stronę pagórków. Gdy dojechali do jednej z ferm, Elżbie-

ta zdecydowała, że tutaj rozbije się namiot na noc. Farmer był starym, uprzejmym mężczyzną. Pozwolił umieścić im auto obok stodoły i zanotował sobie coś w notesie, wrócił do chaty.

— Dlaczego mam czekać do jutra — przemknęło nagle Tullyemu przez umysł — i stracić auto, gdy tu jestem tylko sam z Elżbietą. Kto się dowie, że tu ją pochowałem i pojechałem dalej sam. Pagórek jest pełen odłamków skał. Wystarczy uderzyć ją takim kamieniem, a padnie na ziemię bez życia. Na dole widziałem łopacę i grabie.

Zamiar swój Tully wprowadził w czyn i po godzinie zaczął pakować walizy na auto. Nagle usłyszał skowyt. Obejrzał się i zobaczył psa. Schylił się, rzucił w niego kamieniem i pies, którego przed godziną odpędził kopniakiem, znów znikł.

Tully postanowił pojechać do Buffalo o dwie godziny jazdy Newsbury, tam przespać się w hotelu, a następnego dnia sprzątać auto i udać się koleją do Nowego Jorku. Zabłądził jednak i przez kilka godzin nie mógł natrafić na osiedle ludzkie. W końcu dojechał do budki dróżnika. Dróżnik oświadczył mu, że do Newsbury jest 3 godziny jazdy i że tu czekał jest miasteczko West Point. Tętniony Tully postanowił przespować się w miejscowym za jeździe.

Szybko zasnął, ale zaraz jego sen przeobraził się w koszmar. Jakiś głos podobny do głosu starego farmera opowiadał, że o świcie stwierdzili z synem, że młoda para wyjechała. Gdy otworzyli drzwi, do pokoju wpadł pies, który siedział spokojnie w kątce. Gdy jednak wybiła siódma, wybiegł na zewnątrz, pobiegł do pagórka, wrócił i skowycząc ciągnął ich w tamą stronę. Udali się za nim i pies zaczął gwałtownie odgarniać łapami ziemię. Farmer i jego syn, nie mogąc niczego doszrzec, zamierzali już odejść, gdy nagle zauważyli łopacę i grabie. Syn jego powziął jakieś podejrzenie, odkopał ziemię i natknął się na zwłoki młodej kobiety. Farmer zawiadomił szeryfa i podał mu numer auta, miał bowiem zwyczaj notowania numerów aut przejeżdżających obok jego fermy. Szeryf wkrótce ustalił, że auto o tym numerze przejechało obok budki dróżnika i udało się do West Point.

Tullyemu zimny pot wystąpił na czoło. Wszystkiemu winien ten przeklęty pies, który jak zwykle chciał obudzić swoją panią o siódmej! Nagle na jego ramiona spadła ciężka dłoń i jakiś głos rzekł:

— Wstać i nie udawać głuchogłota!

Podczas gdy Tully z trudem otwierał oczy, wokół jego rąk zacisnęły się kajdanki.

Kalendarz dnia

23

Styczeń

NIEDZIELA
Ewang. Mat. 8
O trędowatym—
Klemensa. Zasłu-
biny N. Paany
Marii
Słowiański Warni
cisława.
Słońca wsch. 7.31
zach 16.5.
Księżyc wschód:
0.23, zach. 10.6.
3 no 3 Królach, 4

PRONIKA HISTORYCZNA:
1440 Władysław III obrany królem
Węgier.
1915 Walki Legionów pod Rafałową
1920 Wyzwolenie Grudziązda.
1922 Zmarł w Rzymie papież Bene-
dykt XV.
PRZYSŁOWIA LUDOWE
Nie widzi brat brata,
Kiedy na nim licha, szata.

Wylosowane książki premiowe P. K. O.

Ostatnio odbyło się w P.K.O. piąte publiczne premiowanie na wkłady oszczędnościowe premiowane serii IV-tej.

Premie po zł. 1000.— padły na nr nr: 301.623, 348.531, 361.894, 367.443, 373.497.

Premie po zł. 500.— padły na nr nr: 300.737, 301.742, 311.295, 318.115, 313.839, 326.913, 323.742, 323.989, 334.759, 337.113, 341.456, 352.478, 356.093, 362.754, 363.326, 374.195, 391.370, 392.771, 393.509, 395.890.

Premie po zł. 250.— padły na nr nr: 300.591, 300.642, 301.508, 302.379, 305.062, 306.056, 306.218, 306.363, 303.336, 303.337, 311.339, 312.021, 314.626, 315.199, 317.152, 317.413, 317.626, 317.749, 321.878, 326.647, 330.280, 335.234, 336.460, 337.077, 340.147, 342.693, 344.920, 345.263, 347.321, 343.181, 349.927, 352.439, 353.096, 354.100, 355.300, 355.373, 355.609, 358.172, 359.004, 359.752, 363.821, 367.459, 367.781, 368.953, 369.559, 370.438, 374.817, 380.916, 381.522, 387.058, 388.008, 390.852, 391.529, 393.126, 393.374, 393.633, 395.379, 398.021, 393.926.

Równocześnie padły premie zł. 100 na nr nr: 347.853, 357.127, 373.203. Ogółem padło 288 premii na łączną kwotę zł. 50.300.—

Książeczki serii IV-tej, na które padły premie w poprzednich premiowaniach, dotychczas niepodjęte: zł. 250.— nr nr: 309.869, 363.611, zł. 100.— nr nr: 322.832, 325.737, 331.652, 334.269, 340.816, 345.606, 349.269, 357.905, 365.603.

Napoleon Sądek

Radio - taksówka

— Za dużo jest wynalazków na świecie — twierdzi pan Cukier. — Ludziom się już zupełnie nie w głowie przekręcić! Już sami nie wiedzą, czego chcą! Zaczynają łączyć wynalazki, które nie mają ze sobą nic wspólnego!

Weź pan choćby na przykład takie radio - taksówki, które się ostatnio ukazały w Warszawie. Czy pan wie co to jest? To jest taksówka z aparatem radiowym w środku! I po co to?

Przecież taksówka jest po to, żeby się spieszyć! Radio jest po to, żeby słuchać! A jak się człowiek spieszy, to czy on ma głowę do słuchania? Czy można się jednocześnie spieszyć i słuchać? Nie! Nie można! I taka radio - taksówka to jest dowód, że ludziom się przekręciło w głowie! Nie długo będą taksówki z telefonem i z gazową łazienką!

Pan zrozumie moje oburzenie, kiedy pan usłyszy, jaki ja miałem wypadek z radio - taksówką! Myślałem, że mnie szlag trafił! I dotychczas się dziwię, że mnie nie trafił!

Spodziewałem się dziecka.

Co prawda przyszły na świat bliźnięta, ale wiedzy jeszcze nie wiedziałem i spodziewałem się jednego. Z resztą, czy człowiek spodziewa się jednego dziecka, czy dwóch, jest tak samo zderzany.

Lada chwila miało nastąpić rozwiązanie. Nie było chwili do stracenia. Jak wariat poleciałem po akuszerkę.

Nawet nie zdążyła się ubrać. Wyciągnęłam ją z domu bez kapelusza i wskoczyliśmy do pierwszej stojącej na ulicy taksówki. Nawet nie zauważyłam w pośpiechu, że na taksówce jest napis „Radio”.

Dopiero w środku słyszę najpierw jakiś śpiew, potem jakiegoś gadanie. Nawet nie słuchałam! Czy może słuchać radia człowiek, który za chwilę ma zostać ojcem?

Nareszcie taksówka stanęła przed domem, w którym mieszkam.

— Wsiadamy! — mówię do akuszerki. — Prędko! Prędko! I wie pan co ona mi odpowiada?

— Za chwileczkę! Muszę pościsnąć kołnierz. Teraz nadają odcinek powieści radiowej.

Mnie się zrobiło gorąco. — Pani akuszerka! Co mnie obchodzi odcinek?! Zrozum pani, tam się rodzi dziecko!

Pan myśli, że ona się ruszyła? Nie!

— Dzieci — powiada — rodzą się codziennie. A odcinek powieści nadają przez radio tylko raz na tydzień. Ja stale słucham i jeżeli dziś opuszczę, to potem nic nie będę rozumiała.

Mnie pociemniało w oczach. Taksówka stoi, ja sobie wyrzucam włosy, a ona słucha! Słucha, psia krew, tego odcinka i w żaden sposób nie chce wysiąść.

STAN PODGORĄCZKOWY JEST ALARMEM...

Chorobom płucnym, ostro występującym przy zimnej, wietrznej i wilgotnej pogodzie, towarzyszą często siany, podgorączkowe. Są one sygnałami alarmowymi, że organizm niedomaga i potrzebuje pomocy. Zawsza więc, przy pierwszych objawach kataru płuc, bronchitu, rozedmie, zaatakowaniu oskrzeli, stosuje się przynoszące ulgę ziola

OSKARA WOJNOWSKIEGO PRZECIWKO CHOROBYM PŁUCNYM I BŁEDNICY "ELMIZAN"

Do nabycia w aptekach i składach aptecznych. Adres dla bezpośrednich zamówień: Oskar Wojnowski, Warszawa, Wojciecha Górskiego 3 m. 4. Cena zł. 4.

**W REUMATYZMIE
artretyzmie
i nerwobólach**
stosuje się 2-3 tabletek Togonal 3 lub 4 razy dziennie. Togonal jest dobrym środkiem przeciwbólowym.

Poleciałem na górę do mieszkania. Teściowa już czekała na mnie w drzwiach:

— Gdzie jest akuszerka?!
— W taksówce! Słucha radia!

— Zwariowałeś?
— Jeszcze nie! Ale za chwilę zwariuję! Tam idzie odcinek powieści i jej nie można oderwać od tego odcinka.

Teściowa złapała się za głowę.

— Taki odcinek czasem trwa pół godziny! A tu nie ma ani chwili do stracenia!

Poleciałem do telefonu. Połączyłem się z dyrekcją radia:

— Ja proszę, żeby natychmiast przerwać odcinek powieści! Moja żona nie może przetrwać urodzić!

Nie chcieli nawet ze mną rozmawiać.

Zleciałem na dół — akuszerka dalej słucha.

Co robić? Jak jej przerwać? Może zrobić trzaski w aparacie, żeby nie mógł słuchać?

Ale jak zrobić trzaski? Burzy nie ma! Trudno — muszę zasiać burzę!

Wpadłem do taksówki i zacząłem wrzeszczyć i tupać! Słucha! Zrobiłem takie trzaski, że się zleciała cała ulica. Siłkłem szybko, szofer się na mnie rzucił i mnie pobili.

Zrobiła się gruba awantura. Zjawili się policjanci.

Radio grało mazurę (odcinek powieści już się skończył) a ja z rozbitym nosem i z akuszerką jechałem do komisariatu.

Kiedy wróciłem do domu już były bliźnięta. Teściowa wozwała inną akuszerkę. Ale mnie czekała trzysta spraw sądowych. O wybić szyby, o bójkę uliczną i o obrazę akuszerki.

A dlaczego? Dlatego, że jest za dużo wynalazków i ludzkie są same nie wiedzą co z nimi robić. Radio, to jest radio, taksówka to jest taksówka! Ale po co to łączyć?!

Nigdy nie jest zapóźno myśleć o zdrowiu, tym bardziej jeżeli cierpisz na chorobę nerek, pęcherza, wątroby, kamieni żółciowych, złej przemiany materii, na bóle artretyczne, czy podagryczne, wzdęcie brzucha, odbijanie się lub skłonności do obstrukcji. — Pamiętaj, że nigdy nie będzie zapóźno, o ile używać będziesz ziół moczopędnych „DIUROL”, które zapobiegają nagromadzeniu się kwasu moczowego i innych szkodliwych dla zdrowia substancji, zatrzymujących organizm. — **Dziś jeszcze kup pudełeczko ziół „DIUROL”, a gdy przekonasz się o dodatkowych skutkach ich działania, zalecać będziesz i swym znajomym. Sposób użycia na opakowaniu. Oryginalne ZIOŁA „DIUROL” GASECKIEGO (z kogutkiem) sprzedają apteki i sklepy apteczne.**

O odroczenie procesu prosi ks. Michał Radziwiłł

Książe Michał Radziwiłł w związku ze zbliżającymi się terminami szeregu spraw nadesłał nowe pisma do władz sądowych. Książe prosi o przesunięcie kilku procesów cywilnych, oraz jednego karnego o usunięcie rzeczy spod egzekucji, tłumacząc niemożność przyjazdu do Polski chorobą

pluc. Do podania załączył książę nowe zaświadczenia lekarskie, stwierdzające, że książę z powodu zmiennego klimatu w Polsce może przyjechać do kraju dopiero latem. Świadczywo to, które zostało oficjalnie zaregalizowane wystawił profesor Verelle z Monte Carlo.

Groźne zatory lodowe tę o zają się na Warcie

Dość długo panująca już odwilż spowodowała ruszenie lodów na rzece Warta.

Wysoki poziom wody i gęsta kora spowodowała utworzenie się groźnych zatorów przy mostach obok wsi Rychłocice i w Burzeniu w powiecie sieradzkim.

Najpowaźniejsza sytuacja jest koło Burzowa, gdzie kora zerwała kilka prześle mostu i komunikacja odbywa się z najdalej zachowaną ostrożnością.

Most drogowy na szosie ze Zduńskiej Woli do Sieradza nie został uszkodzony, mimo tego, iż tworzą się wzdłuż niego zatory.

Przy moście obok Białej zator splełzył się na wysokość 2 metrów, grożąc zerwaniem całego mostu. Poniżej znajduje się drugi zator, wstrzymujący płynącą wodę i kora. Przez most ten wiedzie droga do miejscowości Warta.

Zawezwane oddziały saperów starały się wysadzić przy użyciu środków wybuchowych zatory. Wzdłuż brzegów rzeki ustawiono posterunki alarmowe, które stale czuwają nad sytuacją.

Płytki i mała Pilica również uszczelniają zatory. Największy z nich znajduje się obok Tomaszowa i Nagórzyca. Saperzy rozsadzają je stopniowo.

Na odcinku Pilicy nie jest zbyt poważna.

Dość duży przybór wody na Wiśle, dochodzący do trzech metrów po nad poziom normalny, nie powiększa się już jednak. Mimo gęsto płynącej kory sytuacja nie przedstawia się groźnie. Zator pod Winiarami w górze rzeki utrzymuje się w dalszym ciągu. W Warszawie nie zapręta jednak z tego powodu żadne niebezpieczeństwo.

Nad zatorami w Warszawie, w Warszawie i spodziewać się należy, iż w przeciągu dwóch dni zostanie on wyzadzony.

Wstrzymaną nim wodę spodziewać się dość znacznie w dopływach i za-

lewach. Wieś Antonówka została częściowo zalana.

Zator pod Baranowem zaczyna pomalą spływać. Przy ujściu Sanu do Wisły utworzył się 20-kilometrowy zator, mimo to jednak, sytuacja nie jest groźna.

Całe koryto Wisły pokryte jest krą-

się przyczyną powstawania różnych chorób, odbierają apetyt, tworzą złą przemianę materii. Należy dbać o normalne funkcjonowanie żołądka i kiszek przez regularne wypróżnienia.

ZIOŁA Z GÓR HARCU DRA LAUERA

stosują się przy obstrukcji, normują trawienie, czyszczą żołądek i bezbolesnie, przeciwdziałają tworzeniu się tłuszczu, wydalają substancje gnilne, nie wywołują przyzwyczajenia. Stosowane są również skutecznie w cierpieniach wątroby, nerek i pęcherza, kamicy żółciowej, reumatyzmie, artretyzmie, hemoroidach i ciążności.

Wodna ondulacja bandyckiej głowy

Jak Maruszczyko starał się, był... amantem!

Pomimo, że od ujęcia bandyty Maruszczyki minął prawie tydzień, mieszkańcy Białej jeszcze ciągle znajdują się pod wrażeniem tego wypadku i bandyta jest jeszcze ciągle ególnym tematem rozmów. Dotychczas mieszkańcami wstrząsa dreszcz grozy, gdy wspominają, że gościli tak krwawego zbira.

Maruszczyko hulał po kawiarniach i restauracjach Białej i Bielej. W Bielsku w kawiarni „Prezydent” grał w bilard z pewną damą. W godzinach popołudniowych w czasie na większe go ożywienia chodził w kawiarniach, nie bojąc się wcale, że zostanie poznany.

13-tego stycznia przybył do zakładu fryzjerskiego Maksyma Reichenbauma w Białej i zażądał, aby mu zrobiono wodną ondulację, choć miał na to zbyt krótkie włosy. Reichenbaum wyperwadował mu to i zrobił wodną ondulację żelazkiem. U Reichenbauma Maruszczyko poznał pomocnika fryzjerskiego Iglę. Ufryzowanie tak mu

się podobało, że z satysfakcją przeglądał się przez kilka chwil w lustrze, a następnie zaproponował Iglowi, że pójdą sfotografować się do zakładu Stefferta.

Kiedy Reichenbaum ogolił bandytę, nie wiedząc oczywiście kogo goli, Maruszczyko wstał z fotela i zajął do oddziału damskiego, gdzie zaczął kokietać się siedzącą tam panią. Jak twierdzi Reichenbaum, żadna z pań nie wyrzuciła naręta, lecz chętnie mu odpowiadały.

Po chwili Maruszczyko zaplątał fryzjerowi i udał się w towarzystwie Iglę do zakładu fotograficznego. Fotograf twierdzi, że Maruszczyko był pijany i że silnie zalatywał od niego wódka.

Prokurator Sądu Okręgowego karnego w Katowicach przygotowuje już akt oskarżenia przeciwko Maruszczyce. Bandyta będzie odpowiadał przed sądem katowickim za zbrodnie dokonane na terenie województwa katowickiego w szczegól-

ności za zasrzenie bezrobotnego Jerzego Rojhera w parku Kościuszki, za ciężkie postrzelenie st. woźnego sądu apelacyjnego w Katowicach Antoniego Fornalczyka, oraz za napad rabunkowy dokonany w Załężu podczas którego śmiertelnie postrzelił właścicielkę restauracji, Gałuszkową i ciężko zranił Gałuszkę i inwalidę Białasa.

Sledztwo jest już właściwie na ukończeniu i stan faktyczny ustalony, albowiem Maruszczyko przyznał się do wszystkich zarzucanych mu czynów. Na rozprawę bandyta zostanie wprowadzony z więzienia wadowickiego.

Zaraz po tym nastąpi w Warszawie proces o zabójstwo st. wywiadowcy Baka na ul. Żorawiej i bandytę przewiozą z Katowic do Warszawy. Nie ulega wątpliwości, że oba sądy wydażą wyrok śmierci. Nie wiadomo tylko kiedy odbędzie się egzekucja. Zależy to od tego czy Maruszczyko będzie apelował i przez którą instancję przewinął się proces.

KONRAD RYLSKI

MŚCICIEL

PRAWDZIWE DZIEJE SŁAWNEGO ZBOJNIKA
DOBROCZYŃCY BIEDNYCH I POKRZYWDZONYCH

Było to w czasach przedwojennych. Bogaty kupiec warszawski, Antoni Olgiński, nabył szyb milowy na Kaukazie i przeniósł się tam z żoną i córką do miasta Grozny.

Tu spotkało Olgińskich wielkie nieszczęście. Grasujący od paru lat w okolicy herszt bandy zbrojckiej, Selim - Chan, porwał ich ukochaną jedynaczkę, Martę.

Gdy Olgiński złożył hersztowi zbrojckiemu żądany okup, Marta wróciła wprawdzie do domu, ale po paru dniach uciekła od rodziców. Polochoła bowiem Selim - Chana i wróciła do niego, by zostać jego żoną.

Ponieważ poszukiwania policji nie przyniosły rezultatu, Antoni Olgiński, przebrany za Czeceńca (Czeceńcy — to plemię kaukaskie), poszedł w góry, aby odnaleźć swoją ukochaną jedynaczkę.

Selim - Chan jeszcze jako młody chłopiec został skazany na 20 lat katorgi za to, że przebił kindzałem oficera rosyjskiego, który chciał wziąć przemocą piękną żonę Selima.

Selim - Chanowi udało się jednak uciec z Sybiru w bardzo pomysłowy sposób. (Jako „nieboszyk” został wywieziony w trumnie). Po powrocie do stron rodzinnych pomógł śmierć swojej żony, którą doprowadził do samobójstwa jakiś oficer carski.

Po tym Selim - Chan zorganizował bandę wiernych mu, nieustraszonych Czeceńców, którzy postawili sobie za zadanie „rozdzielać pieniądze bogaczy”. Porwali ludzi bogatych, a otrzymane od nich okup pieniężny rozdawali ubogim mieszkańcom gór.

Wysłane w góry całe oddziały policji i wojska nie mogły schwycić Selim - Chana, gdyż mieszkańcy gór ukrywali u siebie swego dobroczyńcę i nie chcieli nigdy wydać jego kryjówkę.

Śmiałe napady Selim - Chana głośne były w całej Rosji, a nawet za granicą.

Między innymi słynny był jego napad na kasy kolejowe, oraz napad rabunkowy na pociąg pośpieszny Moskwa — Baku.

Jeden oficer carski, Kibirow, postanowił za wszelką cenę schwycić Selim - Chana. By ten cel osiągnąć, przebrał się za uboższego Czeceńca (urodzony na Kaukazie, znał dobrze mowę Czeceńców) i w tym przebraniu udało mu się dostać do bandy Selim - Chana. Pozyskał sobie — jako odważny „Czeceńiec Ali” — jego całkowite zaufanie.

W kilka tygodni mniej więcej przed tymi wypadkami Selim - Chan przysłał do jednego ze swoich ludzi, do Szamana, jakiegoś starca, podejrzanego o szpiegostwo. W tej samej wsi, do której przysłał starca, przebywała też i Marta. Marta poznała w starcu swego ojca, który od dawna wędrował po górach, by odnaleźć swą jedynaczkę.

Marta powiedziała Szamanowi całą prawdę i poprosiła żeby przyprowadził do niej starca, jej ojca. Gdy starzec wszedł do pokoju, Marta wpadła w jego ramiona, płacząc jak małe dziecko.

Esand przywiózł do Selim - Chana staro Kibirowa. Gdy Stary Kibirow zrozumiał, że Selim - Chan bierze go za Amerykanina, powiedział: „ja jestem Rosjaninem”.

Selim - Chan odesłał staro Kibirowa do Szamana, postanowivszy zaczekać z załatwieniem tej sprawy aż do powrotu „Alego”. Potem nastąpiła rozmowa między Selim - Chanem, Martą i jej ojcem.

Marta oświadczyła stanowczo, że nie odeszła nigdy od Selim - Chana. Stary Olgiński ułożył się do snu w mieszkaniu Marty, ale gdy nazajutrz rano Selim - Chan wszedł do pokoju, starca tam nie było.

Selim - Chan dogonił staro Olgińskiego, ale wzięwszy od niego słowo, że nie zamelduje policji o miejscu pobytu Selim - Chana, puścił go wolno. Posłał jednak w ślad za nim Kadiego, żeby go śledził.

Selim - Chana, żeby go później wydać władzom.

Selim - Chan rozkazał Kadidowi odwieść staro Kibirowa do najbliższego miasta. Tymczasem przybliżył Kadzi z wiadomością, że „starzec” zawiadomił policję o miejscu pobytu Selim - Chana.

Selim - Chan wraz z Martą opuścili wieś Dariak. Tymczasem stary Olgiński poszedł na najbliższy posterunek policji i zameldował, że może wskazać kryjówkę Selim - Chana. Dyżurny policjant udał się do Wiediena, żeby o tym donieść tamtejszym władzom.

Bataliony wojskowe otoczyły wieś Dariak. Ponieważ nikt z mieszkańców wsi nie chciał wydać, dokąd poszedł Selim - Chan, sieciono różnami każdego Czeceńca.

Selim - Chan postanowił ukarać staro Olgińskiego. Zostawiwszy więc Martę w grocie w górach, sam w towarzystwie Kadiego i Kibirowa ruszył w kierunku posterunku policji. Nadzieję zastać jeszcze Olgińskiego.

Selim - Chan postanowił ukarać Olgińskiego i posłał go jako więźnia do wsi Karnal do jednego ze swoich ludzi. Gdy wrócił do groty, gdzie czekała na niego Marta, zastał tam Czeceńca, który przyniósł mu ważną wiadomość z Groznego.

Czeceńiec Chadzi, zaufany Selim - Chana, dowiedział się przypadkowo, że niejaki Kibirow usiłuje dostać się do bandy Kibirowa, musi spełnić rozkaz Selim - Chana. Podjął się rzeto schwytania „carskiego oficera Kibirowa”. Kibirow wraz z innymi przenożwał w górze w górach. O świcie obudził go Chadzi: „Hej, Ali, wstawaj!”

Kibirow obudził się, obłany zimnym potem. Czulił się jak człowiek, który się musi poddać ciężkiej, niebezpiecznej operacji. Innej rady nie ma. Czyż mógł odmówić Selim - Chanowi? Gdyby nawet na jedno мгніenie oka się zawahał, wzbudziłby podejrzenie u Selim - Chana. Nie, to było niemożliwe... Musi wypić kielich goryczy do dna...

— No, Ali, czegoś taki zaspany! Właściwie nie ma się czemu dziwić, przez całą noc rzucałeś się na postaniu. Rozmyślałeś wciąż, w jaki sposób schwycić tego zdrajcę, a teraz jesteś śpiący.

— Nie, nie jestem już śpiący, — odparł zimnym tonem Kibirow.

Wszystcy wyszli z groty. Kibirow razem z innymi Czeceńcami zmówił poranną modlitwę. Potem zaczął się przygotowywać do drogi.

Selim - Chan rozmawiał z nim tak, jak się że-gna nadroże... Kibirowa bardzo z powodu tego, bezgra-

nicznego przywiązania ze strony człowieka, którego miał wydać w ręce carskich władz.

Pełen wzruszenia głos Selim - Chana, jego wilgotne od łez oczy, kłuiły Kibirowa w samo serce. Chwilami jakiś krzyk wydierał się z jego piersi:

— Jestem zdrajcą! Jestem twoim zaciętym wrogiem!

Całą siłą woli Kibirow tłumił w sobie ten krzyk. Czulił się siokroć lepiej, gdyby Selim - Chan spoglądał na niego gniewnie, gdyby mówił do niego ostrym głosem. Ale biada mu, biada mu, gdyby tak miało być w rzeczywistości, gdyby Selim - Chan choćby raz jeden spojrzął nań gniewnie!

Selim - Chan wziął w ramiona swego Aliego i ucałował go kilkakrotnie. Po'em uściśnął mu silnie dłoń i powiedział drżącym ze wzruszenia głosem:

— Trzymaj się Ali. Pamiętaj, gdybys zginął, gdyby carska kula przeszła twoją pierś — Selim - Chan pomści twoją śmierć...

Kibirow musiał przyjąć wygląd ogromnie wzruszonego człowieka. A może naprawdę był wzruszony serdecznym i tak głęboko ludzkim usłusunkowaniem się do Selim - Chana? Może był gotów w tej chwili zrezygnować ze swego planu oddania Selim - Chana w ręce kata? W każdym razie Kibirow przeżywał teraz różnorodne sprzeczne ze sobą uczucia. Odpowiedział Selim - Chanowi przyciszonym głosem, starając mu się nadać brzmienie głosu człowieka wzruszonego:

Oczy Kibirowa gorzały. Wyciągnął szybko kindżał, podkradł się do odchodzącego Chadziego i nim tamten zdążył się obejrzeć, wraził mu z całej siły kindżał w bok...

— Chanie, idę już... Wierzę głęboko, że Allah będzie czułwał nade mną i wróce cało do ciebie. Jeżeli jednak za wolą Allacha będę musiał zginąć moimi ostatnimi słowami będą wiedy: niechaj będzie błogostawiony nasz wielki Selim - Chan.

Kibirow pożegnał się z pozostającymi Czeceńcami. Podszedł również do Marty, oświadczaając jej w starannie dobranych słowach, że jest szczęśliwy z poznania kobiety, którą Selim - Chan wybrał jako swoją jedyną żonę.

Po'em dodał:

— I mam nadzieję, że wróce do twego wielkiego męża, i będę mu nadal służył wiernie.

Selim - Chan, Marta i jeszcze kilku Czeceńców, odprowadzili Kibirowa i Chadziego kawał drogi. Potem Kibirow i Chadzi zeszli w dolinę, i puścili się naprzód drogą, wiodącą do Groznego.

Gdy Kibirow tak szedł drogą, rozmawiając z Chadzim, nagle jakaś myśl zaświtała w jego głowie: „już mam! Mam doskonały plan!” To będzie nawet musiało kosztować życie człowieka — ale czyż u carskiego oficera życie ludzkie odgrywa jakąkolwiek rolę? Poza tym — wszak cel uświęca środki.

— Słuchaj-no, Chadzi, — zwraca się Kibirow do towarzyszącego mu Czeceńca, — pamiętaj, że w Groznych nie wolno nam się pokazywać razem na ulicy.

— Naturalnie, naturalnie, — odpowiada Chadzi.

Cały dzień trwała droga. Dopiero późnym wieczorem przybyli do Groznego.

Już od dawna Kibirow odzwyczaił się od swego oficerskiego życia. Oto kroczy teraz po ulicach Groznego, na każdym kroku — oficerowie. Wielu z nich Kibirow zna doskonale, ale oni — nawet nie spojrzają na niego.

Co ich obchodzi jakiś obdarły Czeceńiec? Czy to mało Czeceńców spotyka się wciąż na ulicach Groznego?

Oto Kibirow przechodzi obok jasno oświetlonych okien restauracji. Z restauracji wychodzi oficer tego samego, co on, pułku. Oficer rzuca na niego pogardliwe spojrzenie, i idzie dalej.

Kibirow śmieje się w duchu. Ach, gdyby ten oficer widział, kogo ma przed sobą, kim jest ten biednie ubrany Czeceńiec.

Kibirow przenocował w jakimś zajeździe, gdzie nocują zwykle przejezdni Czeceńcy, Osetyni, Gruzini. Umówił się z Chadzim, że się spotkają nazajutrz rano w bocznej alei miejskiego parku.

— Punktualnie o ósmej rano, słyszysz? — mówił Kibirow.

Nazajutrz o ósmej rano Chadzi przychodzi na umówione miejsce do parku.

— Czy możesz mi dostarczyć oficerski mundur? — pyta Kibirow.

— Można by kupić, — odpowiada Chadzi.

— O tym, że można kupić, sam wiem dobrze, — odpowiada na to Kibirow. — Ale to wzbudziłoby podejrzenie, gdybys ty, albo ja gdyby Czeceńcy chcieli kupić oficerski mundur. Musisz się gdzieś wystarać, za wszelką cenę... Nawet gdyby trzeba było uciec się do kradzieży, rozumiesz, dzigit?

Chadzi podrapał się w głowę: gdzieby tu dostać mundur oficerski? Cicho, sza — już ma!

Przypomina sobie, że widział kiedyś mundur oficerski, gdy był u swego znajomego, woźnego pewnej firmy. Woźny powiedział mu wtedy, że mundur należy do dyrektora firmy, który niegdyś służył w wojsku. A teraz mundur wisiał w gabinecie dyrektora jako pamiątka z dawnych lat.

— Słuchaj-że, — mówi Kibirow, któremu Chadzi opowiedział o swoim projekcie, — jeszcze dzisiaj musisz mi ten mundur przynieść! Musisz go po prostu ukraść, rozumiesz?

— Nie, dziś już mi się nie uda, ale postaram się to załatwić jutro, — odpowiada Chadzi. — Gdzie się spotkamy?

— Pod Groznym, w pobliżu stawu, wieczorem, gdy już się ściemni...

— Dobrze, przyjde.

Rozeszli się.

Nazajutrz Chadzi przynosi w walizce mundur i czapkę oficerską.

— Mam! Udało mi się! — mówi uradowanym głosem. — Upiłem staro woźnego tak, że nie zauważył nawet, jak sam otworzyłem drzwi gabinetu dyrektora i zdjąłem wieszaka mundur i czapkę. Cha — cha — cha... taki głupiec!

— No a teraz idź sobie, — powiedział Kibirow, oglądając się wokół. — Teraz, gdy będę już w mundurze oficerskim, nie wolno mi iść razem z tobą, rozumiesz?...

Chadzi zaczął się oddalać. Wokoło panowała cisza. Kibirow stał obok stawu. Obejrzał się jeszcze raz wokół. Nie było nigdzie widać żywej duszy.

Oczy Kibirowa gorzały. Wyciągnął szybko kindżał, podkradł się do odchodzącego Chadziego i nim tamten zdążył się obejrzeć, wraził mu z całej siły kindżał w bok...

Chadzi krzyknął przeraźliwie. Podskoczył w górę, ale upadł natychmiast, zalewając się krwią...

Jego oczy, spojrzwały z wyrazem śmiertelnego strachu i zdumienia na Kibirowa, nie rozumiejąc, co się tu takiego dzieje...

— To ja jestem Kibirowem!... — zawołał Kibirow do umierającego Chadziego, ciągnąc go nad staw...

Konający Czeceńiec szeroko rozwartymi zrenicami spoglądał na Kibirowa, charcząc przeraźliwie...

Gdy Kibirow dociągnął Chadziego do stawu, przebił kindzałem Czeceńiec nie dawał już znaku życia. Był martwy — a wokół niego utworzyła się szeroka kałuża krwi...

Kibirow oddychał ciężko. Spojrzenie jego było dzikie i przerażone jednocześnie. Pot spływał srumieniem z jego czoła. Należało się cieszyć, ogromnie spoczyć. Każdej chwili ktoś mógł nadejść, a wtedy wszystko by przepadło...

Dalszy ciąg jutro.

DLA ZNAWCY ISTNIEJĄ JEDYNI PATENTOWANE GILZY DWUWATKI lub PREPAROWATKI

FABRYKI GILZ „SOKÓŁ“ W. Kwaśniewski i F. Pacholczyk w Warszawie

Pełna tabela loterii 15-ty dzień ciągnięcia 4-ej klasy 40-ej loterii

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE Stała dzienna wygrana 5.000 zł. nr. 63180

Wygrane po 200 zł. 12 128 95 234 42 52 367 612 892 916 29 1050 250 321 45 66 97 524

545 59 615 794 921 51 73 35024 28 71 431 60 75 618 812 50 913 90 36053

828 913 39 90090 92 133 209 84 98 725 838 83 91350 501 728 65 80 929 57 92046 77

30196 298 315 93 439 732 93 31342 403 44 513 618 41 91 794 847 32037

50318 69972 72345 73117 86613 101610 110490 112241 112776 122359 130573

Wygrane po 200 zł. 441 579 629 900 6 1000 90 402 84 605 81

40290 466 647 739 50 41105 291 312 507 667 720 22 67 42013 214 553 761

50065 215 90 323 52 475 540 52204 382 464 672 54037 309 516 605 95 987

80611 818 81034 270 71 348 910 82138 676 83384 620 770 813 42764

10072 159 63 56 406 732 91320 405 92241 875 963 93253 664 959 91256

140169 203 632 33 875 141065 78 421 502 142407 628 910 67 143159 265

190497 557 670 856 191568 925 12305 20 149 338 99 687 192248

Tym razem w Grodnie spróbuj szczęścia! Losy I-ej klasy 44-ej Loterii już są do nabycia w popularnej kolekturze: C. MAREJN, GRODNO, ul. Domicjańska 13

Na małej wokandzie...

List od narzeczonej czyli: „Oko za oko“

(A.E.) Pan Roch Dudaj mieszka na jednym końcu miasta, a narzeczoną jego Małgorzata pracuje w charakterze służącej na drugim końcu. Z tego powodu młodzi rzadko się widują i podtrzymują miłość głównie przy pomocy korespondencji.

sa chłopak, że kłękajcie narody. A on się śmieje, że to trajer i cap mie za pedal, więc ja w takim stanie powiadam, co się mnie pan Maniusz czepiasz idź pan do swojej Jadźki w stronę mostu to będzie lepi, a on dalej w ten deseń i objął mie, tylko że nie w pół, a w trzy ćwierci. Było mie bardzo przyjemnie bo sobie spominam, że mój Roch także samo to robi, alem odwalala zgniewane i krzykłam a sio pentaku do jasnej frybry na złamane ulice. Wtedy on mie kopniaka zawiął i poszed za co Roszku zaplać mu żeby ruski miesiąc popamiętał, a tera już muszę kończyć moje pisanie bo mnie się schab przypala czego i tobie mój najdroższy z całego serca życzę twoja kochajonca cię Małgosia.

170315 801 33 171009 58 140 354 513 893 961 172253 907 85 173223 573

III-tie ciągnięcie Wygrane po 200 zł.

492 800 976 1156 303 605 2029 725 996 3018 413 14 812 65 900 4074 204

100073 215 90 323 52 475 540 52204 382 464 672 54037 309 516 605 95 987

IV-ta ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stala dzienna wygrana 20.000 zł nr.: 19688 15.000 zł. na nry: 67516 5.000 zł. na nry: 13674 15625

anowie!!! sil męskich używka pan stosować aparat „N-111“ Należy brzożę wysłamy, bezpatrio, dżek elnie „Inwe-lu“ Warszawa, Aleje Jerozolimskie 35

KRONIKA KRAKOWA

Jak Kraków uczcił 75-rocznicę Powstania Styczniowego

W dniu wczorajszym w godzinach przedpołudniowych w kościele Mariackim odbyło się nabożeństwo, aby złożyć hołd pamięci bohaterów walk w roku 1863. Po brzegi przepelniony kościół mieszkańcami Krakowa, którzy przybyli przed ołtarz Wita Stwosza aby złożyć hołd bohaterom. Tuż przed ołtarzem zajęli miejsca reprezentanci władz i urzędów miejscowych, przedstawiciele wojskowości, liczne delegacje organizacji i stowarzyszeń wojskowych, młodzież szkolna ze sztandarami,

oraz Związek Inwalidów, legionistów i rezerwistów R. P. Po nabożeństwie uczestnicy odśpiewali chóralnie Boże coś Polskę, zaś o godz. 12 w myśl odezwy prezydenta miasta dr. Kaplickiego uczestnicy udali się na cmentarz, gdzie przy grobie Powstańców nastąpiły przemówienia i złożenie wieńca na płytę mogilnej bojownikom o niepodległość. O godz. 12 nastąpiło otwarcie pamiątek powstania z roku 1863 w salach Muzeum Narodowego w Sukiennicach przy udziale całej reprez. władz i spo-

łeczeństwa krakowskiego. Wieczorem o godz. 8 z okazji rocznicy styczniowej odbył się w teatrze im. Słowackiego uroczysty wieczór rozpoczęty hymnem państwowym odegranym przez krakowską orkiestrę symfoniczną, zaś po odczytaniu przez art. dram. T. Białkowskiego wyjątków z Pism Józefa Piłsudskiego o roku 1863/4 orkiestra odegrała kilka pieśni powstańczych. Na zakończenie odegrano przedstawienie Z. Nowakowskiego „Gałązka Rozmarnu”.

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO:
Niedziela pop. On i jego sobowtór „wieczorem „Gałązka rozmarnu“
CZEMU KLAMIESZ NAJDROŻSZA
W poniedziałek zagrana będzie po raz pierwszy na scenie krakowskiej komedia muzyczna „Czemu klamiesz najdroższa?”.

Obsadę tego karnawałowego żartu objęli: p. Matusiakówna p. Czajkowski oraz p. Wernicz Fabisiak Kondrat Macharski.

Próby pod kierownictwem reżysera W. Radulskiego dobiegają końca.

TEATR BAGATELA
Dziś w niedzielę 3 przedstawienia. Dziś weszła na afisz Bagateli nowa rewia pt. „Grunt to szczęście w rewii udział biorą Mela Grabowska, Tadeusz Pilarski, E. Nowowiejski, Leon Rytowski, Regnis, Duet Carnerii, oraz film „Weź serce me.”

NOWA REWIA LWOWSKIEJ OPERETKI
Operetka lwowska daje obecnie nową rewię pt.: „Tylko dla dorosłych”. Codziennie tylko 1 przedstawienie początek o godzinie 8. wieczorem a w niedzielę 2 przedstawienia o 5.30 i 8.30 wiecz.

„KROWODERSKIE ZUCHY“
W Teatrze Zw. Młodz. Przem. i Rękodzielniczej ul. Skarbowska L. 2, wystawiony zostanie w nadchodzącą niedzielę wodewil Stefana Turckiego p. t.: „Krowoderskie zuchy”
Początek o godzinie 9-tej wieczorem
Bilety w cenie 1 i 1 zł. 50 groszy do nabycia u portiera w gmachu Związku.

REPERTUAR KIN:
APOLLO: Ostatni pociąg z obłożonego miasta
ADRIA: Prater
ATLANTIC: Janosik hetman zbójniczy
PROMIEN: Wielka miłość Beethowena
SWIT: Czarny korsarz
SZTUKA: W sieci wywiadu
WCIECHA: Jej największy błąd
STELLA: Znachor
WANDA: „ZYCIE ULICY“

RADIO

8.00 audycja poranna 9.00 transmisja nabożeństwa z kościoła w Jastrzębiu 11.57 hejnał z wieży Mariackiej 12.03 poranek symfoniczny 13.00 „Kronika artystyczna Krakowa“ 13.30 Muzyka obiadowa 14.45 audycja dla wsi 15.45 Gawęda niedzielna 16.00 wiadomości bieżące 17.00 polska kapela ludowa 18.00 Komedia Fredry'ego 20.35 wiadomości sportowe 20.40 przegląd polityczny i dziennik wieczorny 21.00 wiadomości sportowe 21.15 „Tajno“ wesela audycja ze Lwowa 22.00 opowieści o Beethovenie 22.50 ostatnie wiadomości dziennika wieczornego 23.00 muzyka taneczna.

NOCNY DYŻUR LEKARZY
Berwald Leopold — Słowackiego L. 41, tel. 134-31
Wolfram Szymon — Friedlena 1 tel. 127-88
Fischer Jan — Michałowskiego 1. tel. 174-99
Baranowski Wł. Kościuszki 52 tel. 187-13

TYLKO w jedynej pralni „PERŁA“
10 gr. Pranie kołnierzyka 10 gr.
Czyszczenie ubrania ZŁ 3.50
Czyszczenie sukni ZŁ 2.—
Centrala: Kraków, Wolnica 8
Filia: Wrzesińska 1

Aresztowanie prezesa Str. Lud. w Krakowie

Jak już donieśliśmy przed wczoraj w krakowskim sądzie okręgowym karnym toczył się proces przeciw sekretarzowi stronnictwa ludowego na pow. Bocheński, niejakiemu Ryncarzowi i towarzysiom. W piątek był przesłuchiwany również prezes stronnictwa ludowego z Bochni 55-letni Franciszek Książek

z zeznaniem odmienne niż w śledztwie broniąc oskarżonych. Prokurator dopatrywał się sprzeczności w zeznaniach świadka złożonymi w czasie śledztwa i na wniosek prokuratora, sąd zarządził aresztowanie Franciszka Książka za fałszywe zeznanie. Po trzydniowej rozprawie sąd skazał Władysława Ryncarza na 18

miesięcy więzienia, Wincentego Ryncarza na 2 lata i 6 miesięcy więzienia, Karasia na 1 rok więzienia i 30 zł. grzywny, Kłapsa na 6 miesięcy więzienia.

Rozprawie przewodniczył sędz. dr. Bartynowski, oskarżał prok. dr. Panek, bronili adwokat dr. Kuśnierz i dr. Grodziski.

Wniosek obrońców inż. Doboszyńskiego odrzucony

Przed kilku dniami donieśliśmy, że obrońcy inż. Doboszyńskiego wniosli do sądu we Lwo-

wie wniosek o powołanie w charakterze świadków 30 włościan z powiatu robczyńskiego. Wczo-

raj doszła do Krakowa wiadomość, że wniosek nie został uwzględniony.

Hotele zagraniczne a Absolwenci Krakowskiej Szkoły Hotelarskiej

Na słonecznym lazurowym wybrzeżu, pełnym kwiatów i słońca leży Nicea i właśnie tam do Hotelu Ruhl wyjeżdża absolwentka Krakowskiej Szkoły Hotelarskiej p. Marta Szolkowska korzystając przy tym z przyznanego jej stypendium z Zarządu Miasta Krakowa, im. śp. Rodziny Chronowskich, nadto z bezpłatnego paszportu.

Dla Polskiego Hotelarstwa wyjazd ten ma doniosłe znacze-

nie, nie tak bowiem nie instru-uje młodego adepta zawodu hotelarskiego, jak wyjazd zagranicę, chociażby tylko przez porównanie, absolwent taki może oddać duże przysługi po powrocie do kraju i podnieść nasze rodzime hotelarstwo do poziomu zagranicznego, nie mówiąc już o korzyściach językowych, które są oczywiste.

Warto przy tym zaznaczyć, że Hotel w Nicei, wypada rów-

niez podkreślić i to przyjazne ustosunkowanie się do poczynań Krakowskiej Szkoły Hotelarskiej.

We wszystkich krajach obecnie egzystuje ochrona pracy, przeto wyjazd p. Szolkowskiej do Francji na praktykę, poczynając sobie należy za wielki sukces dla Szkoły i uprzejmość francuskiego Ministerstwa Prac-

Nieszczęśliwy wypadek 6-letniego chłopca

Wczoraj Edward Marszałek lat 6, zam. przy ul. Rękawka 32 bawiąc się bez opieki na dwor-

cu tego domu, został przygnieciony drzwiami, które stały zdjęte pod parkanem, skutkiem cze-

go doznał on złamania prawej nogi. Marszałek został przewieziony do szpitala św. Łazarza.

Na walkę z głodem mieszkaniowym wydano w ciągu 14 lat 817 milionów złotych

W latach 1924-1937 Bank Gospodarstwa Krajowego udzielił 36.750 pożyczek budowlanych na łączną sumę ok. 714 milionów złotych.

Z sumy tej na Państwowy Fundusz Budowlany przypadło 656 milionów zł. z funduszy zaś własnych banku na pożyczki wydano 58 milionów złotych. Łącznie z kredytami na budo-

wnictwo robotnicze i wiejskie, na akcje terenowe oraz ostatnio dopiero wprowadzone kredyty na budowę garaży — przeznaczono ok. 761 milionów zł. rozprawdzonych w ciągu 14 lat przez bank na cele budownictwa mieszkaniowego.

Jeżeli się tu doda Śląski Fundusz Gospodarczy którym administruje oddział BGK. w Kato-

wicach, suma ta wzrosnie do 817 milionów złotych.

Przy pomocy tych kredytów publicznych sfinansowano budowę ogółem 134,5 tysięcy mieszkań, zawierających prawie 363 tysiące izb.

W roku 1938 na akcję pożyczkowo-budowlaną z pierwszeństwem dla małych mieszkań przeznaczono 40 milionów zł.

ALEKSANDER UNINSKY w STARYM TEATRZE
W niedzielę dnia 23 b.m. wystąpi w Starym Teatrze znakomity pianista i wirtuoz Aleksander Uninsky z jedynym koncertem.
Świetny ten artysta wykona utwory Schumanna Brahmsa, Chopina, Liszta Debussyego i innych.

Występ znakomitego pianisty wzbudził w Krakowskich sferach muzycznych duże zainteresowanie.

Akademik skazany za ulotki w Krakowie

Przed sędzią dr. Wsolkim opowiadał wczoraj w krakowskim Sądzie Okręgowym akademik Jan Brochere, oskarżony o kolportaż nielegalnych ulotek antyżydowskich i stawianie czynnego oporu policji.

Znany ze swej działalności w Stronnictwie Narodowym, Brochere został pewnego dnia ujęty na ulicy z paczką nielegalnych ulotek antyżydowskich i wówczas to stawiał opór policji. Został on zasądzony na 3 tygodnie aresztu z zawieszeniem i 5 zł. grzywny.

Pierwszorządny Zakład Pogrzebowy „CONCORDIA“ JANA WOLNEGO

PL. SZCZEPAŃSKI 2. — TEL. 103-31

urządza pogrzeby od najskromniejszych do najwspanialszych, przeprowadza ekshumacje i przewozy zwłok do wszystkich krajów.

Mniej zamożnym daleko idące usługi.

KRAKOWSKIE OSTY.

Zły humor pana dozorca Stanisława.

Pan dozorca domu Stanisław jest zły i to od kilku już dni. Ze wszystkich stron wałęsa się nań nieprzyjemności. A to klatka schodowa na czas nie oświetlona, a to zawczasu zgaszona — a jakże robi inaczej — kiedy pani gospodyni wymyśla, że za dużo światła wychodzi i że ona nie myśli płacić za lokatorów, to znowu chodniki nie zamiecione, nie posypane piaskiem podczas ślizgawicy, nieodgarnięty śnieg na czas — nie usunięty z dachu — na podworcach leży go całe kupy nie wywiezione.

A wszystko przez dozorcę. Chodniki by się ta posypało, bo co to szkodzi — ale pani gospodyni jeszcze nie zwariowała żeby kupowała piasek i nie od tego płaci dozorcę, aby nie umiał sobie poradzić. Śnieg i błoto możeby i było odgarnięte na czas, ale nieraz dozorca musi iść do roboty bo z tej pensji jaką mu p. gospodyni płaci to — szkoda mówić, a baba słaba i sama się męczy. A co do dachu to dozorca, to nie straż pożarna i dobrze, że jeszcze który nie spadł z dachu, bo wtedy napewno zapłaciłby karę za to, poco tam laźl.

Wobec władz pani gospodyni robi się słodka i przysięga, że ona to wszystko akuratnie, punktualnie, tylko ten Stanisław — zresztą panowie wiecie co za numer ten Stanisław.

Zaś nasz Stanisław to symbol, wszystkich dozorców kamienie krakowskich, którzy dziwią się dlaczego nie wolno im trzymać kup śniegu na podworcach, kiedy Magistrat trzyma na ulicach.

(Oset)